Publicațiune periodică. — Apare la 15 ale fiecărei luni

AVENTURA

ROMANE DE ACTIUNE ȘI PASIUN

MAGNUS SVERDRU

PIONERI ÎN VESTUL SĂLBATIC

„AVENTURA“
Romane de acțiune și pasiune
Publicație periodică — Apare la 15 ale fiecărei luni

MAGNUS SVERDRUP

■ ■ ■

PIONIERI IN VESTUL SĂLBATIC

— ROMAN DE AVENTURI —

Traducere de
E. SILVIANU

ANTICAR
Biblioteca de schimb și împrumut
ALEX[redacted]RU LAZAR
Tausch[redacted]bibliothek
Csere és kölcsönkönyvtár
TIMIȘOARA 5 Str. Oituzeacu 2
Lei

Editura „ZIARUL“ S. A. R. București
Imprimeriile „Adevĕrul” S. A. București

LA 15 ALE FIECĂREI LUNI

citim colecţia de 9 LEI

AVENTURA

LA 1 ALE FIECĂREI LUNI

citim colecţia de 15 LEI

„ROMANELE CAPTIVANTE“

In vânzare:

SUS MÂINILE, DRĂGUŢO!

de E. MANNHEIM

Catalogul tuturor volumelor apărute se află la sfârşitul oricărui volum în vânzare

MAGNUS SVERDRUP

PIONIERI IN VESTUL SĂLBATIC

1.

Era o seară așa de întunecoasă încât deabia se vedea la un pas. In seara aceasta se sfârși călătoria noastră cu vaporul pe fluviul Mississipi. La debarcader, două făclii răspândeau mai mult fum decât lumină. Cum ieșii pe chei, mă pomenii într'o beznă, deasă s'o tai cu cuțitul. Doar ici și colo licărea în depărtare câte o luminiță. Acolo se afla orașul Dubuque, în care aveam de gând să înoptez. Zadarnic însă mă străduiam să găsesc măcar o urmă de drum care să mă călăuzească pe meleagurile acestea necunoscute.

In urma mea coborîse pe chei încă un tânăr, care se apropie exclamând:

— Aici trebue să ai ochi de pisică, nu alta! Era Sven Hanson, prietenul și tovarășul meu de soartă. Amândoi ne privcam nedumeriți, neștiind ce să facem.

Se aflau ce e drept, în fața debarcaderului, trăsurile a două hoteluri; noi însă, nu făceam parte din acea clasă de călători care se putea gândi la folosirea unor asemenea conforturi. Pentru a economisi prețul biletelor de vapor, ne plătisem drumul cu munca brațelor noastre, cărasem în timpul escalelor în porturi lemne pentru cazane, iar la sosirea aci debarcasem încărcătura, și abia după ce ne sfârșisem treaba putusem și noi părăsi puntea. Mormăisc ce e drept Hanson ceva despre șters-sul putinei, ca să putem ajunge și noi în oraș odată cu ceilalți pasageri; dar o privire aruncată asupra calabalâcului nostru care se afla în paza șefului de descărcare și la care nu se putea ajunge fără a atrage atenția acestuia, îl făcuse să-și mute repede gândul dela așa ceva.

Dar cum se făcuse de ajunseserăm, noi care ne socoteam niște oameni așezați și culți, într'o asemenea situație, e o poveste din aceea peste care dai în fiece zi în America și care aproape că nu merită să fie povestite de obișnuite ce sunt. De meserie fusesem — în Suedia — administrator de moșie, cea mai proastă meserie pe care o poate avea un om care emigrează în America. Nici ceeace știe și nici deprin-

derile lui nu se potrivesc cu nicio branşă americană; nu-ţi rămâne decât să te apuci de muncile cele mai grele. Aşa am şi făcut timp de mai bine de un an de zile, ca să nu trebue să mănânc din puţinii bani pe care-i adusesem din Europa şi care nici aşa nu ajungeau nici pe jumătate pentru cumpărarea unei proprietăţi. Lucrasem ca muncitor agricol la o fermă americană *(„farm")* şi învăţasem acolo destul de bine englezeşte; când se terminaseră muncile agricole făcusem apoi pe hamalul, pe salahorul la binale şi în cele din urmă şi ajutor de gropar la un cimitir. Ajunsesem însă la convingerea că în felul acesta nu voi ajunge niciodată să-mi fac o independenţă ci dimpotrivă, cu tot liceul pe care-l terminasem, mă voi îndobitoci complect, dacă nu porncam cu toată energia pe un drum nou, fie el cât de aventuros. Sven Hanson, camaradul meu, înainte silvicultor specializat, venise în America, în contra voinţei părinţilor lui, împreună cu soţia şi copilul. Greutăţile lui erau aşa dar şi mai mari decât ale mele. La drept vorbind, el dăduse cel dintâi ideia să încercăm să dăm vieţii noastre o altă direcţie.

Era pe vremea când ţinutul Minnesota avea o faimă de rai al emigranţilor. Aproape fiecare din statele din Vest trecuse printr'o asemenea perioadă: înaintea Minnesotei fuseseră Wisconsin şi o parte din Illinois ţinta tuturor dorinţelor. Inainte fuseseră Ohio şi Missuri, şi cine avusese norocul să se afle acolo în momentul cel bun, devenea peste an, — cu un pământ pentru

care nimeni nu i-ar fi împrumutat înainte zece dolari — om bogat.

Ceeace atrăgea însă îndeosebi spre Minnesota o mulţime de braţe vânjoase, era „dreptul de preemţiune" care exista acolo, dreptul de a te putea stabili fără nici o plată pe pământurile ce aparţineau guvernului Statelor Unite (aşa zisele „domenii ale Congresului") şi de a plăti pământul luat astfel în stăpânire abia un an după aceea, cu cel mult un dolar şi un sfert... De acest drept de preemţiune se bucură numai coloniştii adevăraţi şi legea pune anumite condiţiuni pentru exercitarea lui, de pildă construirea unei case, despădurirea şi împrejmuirea unei bucăţi de pământ şi obligaţia de a locui câtva timp în permanenţă pe pământul cumpărat. Cu toate acestea, lăcomia de câştiguri a găsit mijlocul de a ocoli aceste condiţiuni. Bande întregi de aventurieri se îndeletniceau cu un nou soi de afaceri: se „stabileau" în zece locuri deodată, obţineau prin jurăminte false dreptul de proprietate asupra unor întinderi imense de pământ din cel mai mânos şi căutau să izgonească din preajma lor prin viclenie sau cu sila pe orice colonist care în loc să le plătească lor pentru „cedarea" pământului de care aveau nevoie, făceau uz de propriile lui drepturi.

Abia mai târziu aveam să aflu însă despre împrejurările acestea.

Aşa că ideia lui Hanson de a ne duce în Minnesota şi să ne croim cu securea prin

desișul pădurii o mică patrie și independența necesară, mi se păru ideia cea mai simplă din lume, la care de mult ar fi trebuit să mă gândesc singur. Micul meu capital, pe care răușisem să-l păstrez până acum neatins, ar fi ajuns tocmai bine pentru procurarea alimentelor necesare la început și pentru înjghebarea unei ferme. O nereușită mi se părea imposibilă pentru cele patru brațe tinere și puternice ale noastre. Cât despre Hanșon, el susținea că afară de o pușcă cu muniția necesară — care la început avea să ne hrănească și pe noi cum îl hrănește pe Indian a lui, — de o secure zdravănă și de un târnăcop solid, nu aveam nevoie de niciun alt echipament. Și într'adevăr, la plecare, se prezentă numai cu aceste trei lucruri, cu o raniță înspăimântător de goală și cu tot atâția bani cât ar fi putut avea un fermier după o recoltă proastă. Pentru soția lui se găsise deocamdată un post de doamnă de companie într'o familie americană, care o primi cu copil cu tot.

Și așa ne îmbarcasem ca hamali pe primul vapor care mergea la St. Louis și în acelaș fel ajunsesem dela St. Louis la Dubuque, unde voiam să căutăm o ocazie asemănătoare de a merge cu vaporașul la St. Paul, capitala Minnesotei.

— Aici, decât s'o pornim la întâmplare, mai bine să ne culcăm în primul șanț pe care-l găsim, urmă Hanson, după ce încercase zadarnic să străbată cu privirea întunericul din fața noastră. Deodată văzurăm

însă la dreapta noastră un foc, ca şi cum ar fi fost dat la o parte un lucru ce-l ascundea sau ca şi cum s'ar fi deschis uşa unei case în care ardea flacăra unui cămin. Ne îndreptarăm într'acolo şi umblarăm câtva timp fără să ne dăm seama cum apăruse focul acesta aşa de brusc.

— O să vedem noi ,spuse Hanson. In orice caz e o ţintă şi asta e destul pentru un vechi vânător. Ţine-te după mine!

Luând târnăcopul depe umăr şi pipăind cu ajutorul lui cu băgare de seamă terenul, se îndreptă spre punctul luminos. Dar cu cât ne apropiam de el, cu atât mai puţin ne dădeam seama de unde provenea. Vedeam în dosul lui un zid alb luminat, fără însă să observăm şi alte părţi ale unei case, până ce însfârşit Hanson strigă: — Drace, sunt *movers* cu căruţa lor cu coviltir alb!

„*Movers*"! Emigranţi dintr'un loc într'altul al Statelor Unite... Văzusem o singură dată una din micile şi ciudatele caravane cum nu se pot vedea în nicium alt loc din lume decât în vestul Statelor Unite. Ştiam însă destule despre această ciudată categorie de oameni, şi exclamaţia prietenului meu stârni în mine o mare curiozitate.

Există printre americani o categorie întreagă de oameni pe care apropierea tot mai mare a civilizaţiei şi a vieţei orăşeneşti îi sărăceşte şi-i sileşte să-şi dureze un nou cămin altundeva, în regiuni sălbatice, neatinse încă de mâna omului.

E extraordinar de simplu cum se petrece

migraţiunea accasta, cu soţie şi cu copii. După ce locul cel vechi e vândut, de cele mai multe ori pe un preţ de nimic, toate uneltele agricole şi casnice şi întreg calabalâcul familiei e încărcat într'un car acoperit cu pânză de cort, boii — mai rar caii — sunt înjugaţi, cele două vaci legate în dosul carului, iar femeia şi copiii se urcă sub coviltir. Insoţit de câinele său care zburdă în juru-i, fermierul mână boii pe primul drum spre apus, tot mai spre apus, înspre pustiităţile sălbatice. Carul, aranjat cu multă ingeniozitate slujeşte drept locuinţă şi culcuş de noapte, fiecare „farm" întâlnit pe drum furnizează pe eftin hrana necesară oamenilor şi vitelor, şi când, seara carul a poposit într'un loc pe cât cu putinţă mai apărat de vânt, ochii se închid fără grijă, somnul îi copleşeşte pe toţi, paza e lăsată în seama câinelui care stă sub cer.

Ce vedeam noi acum apropiindu-ne de „movers", arăta o mai mare bună-stare decât se întâlneşte deobicei la aceată categorie de oameni. Cele două care erau solide şi bine îngrijite; doi cai voinici şi bine hrăniţi fuseseră tocmai legaţi de roţile unuia, pe când sub oiştea celuilalt doi boi scoşi din jug şedeau în iarbă. Din dosul lor scoteau la iveală capul lor cu coarne mici patru vaci. In preajma focului şedea un bărbat spătos, cum des întâlneşti în populaţia americană a farm-urilor Vestului. Doi paşi mai departe de el, cu spatele întors la noi se vedea, doar ca o umbră întunecoasă aplecată deasupra focului, o femeie, ocupată probabil cu gătitul cinei. Din deschizătura din

față a carului mai mic se vedeau chipurile luminate și a doi copii care scoseseră curioși capul afară.

Când ajunserăm în cercul de lumină al focului, furăm primiți de un lătrat puternic; un fluerat al bărbatului, care ridică privirea, îl potoli; apoi ochii lui ne cercetară din cap până'n picioare, până ce eu mă apropiai cu un prietenos „bună seara!" punându-mi rănița pe jos pentru un scurt popas.

— N'am putut găsi drumul spre oraș și ne-am luat după lumina focului dv.! adăogai eu, și un semn din cap răspunse în tăcere la explicația mea.

— Ședeți, domnilor! spuse el apoi, întorcând capul, ca și cum s'ar fi aflat la gura sobei, într'o cameră prevăzută cu tot confortul și ar fi vrut să tragă mai aproape scaunele din preajmă.

Mă gândeam tocmai că aceștia nu păreau deloc să facă parte din felul obișnuit de „movers", când silueta feminină pe care o zărisem lângă foc se îndreptă și, aruncând în treacăt o privire asupra noastră, stătu o clipă în bătaia luminei. O clipă numai, căci apoi ne întoarse spatele și se îndreptă spre copii; mie însă această clipă îmi fu deajuns ca să mi se pară că avusesem o vedenie din altă lume. Privirea mea căzuse pe un chip de o albeață și de o limpezime atât de desăvârșită, încât vâlvoarea focului abia îi putuse sufla ușor obrajii în trandafiriu. Trăsăturile ei aveau ceva ca o mândrie înăscută, și totuși, erau minunat de comu-

nicative; prinsesem dintr'o privire seriozitatea ochilor ei mari şi umbroşi, şi expresia blândă a gurii ei fine şi fragede. Nu era un chip care să se potrivească cu scena nocturnă din jurul nostru şi până şi părul ei împletit simplu dar cu gust arăta că nu era făcută pentru situaţia în care, judecând după tot ce o înconjura, părea să se afle.

Impins de uimirea mea, întorsei capul s'o privesc. Statura ei se înălţa svelţă şi viguroasă ca a unui brad tânăr; îmbrăcămintea ei era vădit făcută din stofă proastă, dar îi era atât de bine potrivită pe corp încât formele ei graţioase şi tinereşti erau cum nu se poate mai bine scoase în evidenţă.

Cratiţa fumegândă pe care o ţinea în mână numai să dea farmec apariţiei ei nu era menită. Şi totuşi fata aceasta avea ceva care părea să înobileze chiar şi cea mai umilă ocupaţie. Eram plin de puternica impresie pe care o produsese în mine neaşteptata imagine.

— Nu vrem să vă turburăm mult timp, spusei eu, doar ca să rup tăcerea. Suntem în drum spre Minnesota şi am întârziat pe vapor, speram să aflăm dela dv. care e drumul spre oraş.

— Spre Minnesota! repetă încet bărbatul, ca şi cum în tot ce spusesem, cuvântul acesta ar fi fost lucrul de căpetenie — şi din nou cercetară ochii lui înfăţişarea noastră şi micul nostru bagaj. Vă duceţi pesemne să faceţi afaceri? Adăugă el, în timp ce cuta dintre sprâncenele lui se adâncea şi mai mult.

— Să facem afaceri? Spusei eu izbucnind în râs, da, cu ceeace vor reuşi mâinile noastre să zmulgă pământului! Târguelile necesare socoteam să le facem la St. Paul.

— O să aveţi nevoie acolo de un chimir îndesat bine, nu glumă, mormăi fermierul, şi se uită la noi cu o expresie de îndoială. Cunoaşteţi dv. pământul şi vă pricepeţi să înjghebaţi o fermă acolo?

Era în tonul lui ceva care-mi jigni amorul meu propriu. Văzusem destule în America pentruca să pot ţine piept cu experienţa mea chiar şi unui băştinaş. In Minnesota, ce-i drept, încă n'am fost, răspunsei eu neglijent, dar trebue omul să cunoască totul pe lume...

— Cum a spus găina când îi sucea bucătăreasa gâtul! mă întrerupse deodată din preajmă o voce, şi dinspre foc îmi râse un chip vesel al unui om care ţinea o pipă între dinţi. Era scund şi aproape cocoşat: recunoscui pe omul care legase caii de roate. Inainte de a mă putea gândi la un răspuns, fermierul luă din nou cuvântul:

— Intrebam numai pentrucă pe-aici, experienţa costă adesea mai mult decât tot câştigul pe care-l poţi scoate, spuse el domol; o fi ştiind însă fiecare ce face!

— Spuneai d-ta adineaori că la St. Paul vom plăti lotul mai scump... întrebai eu, cuprins de grijă, căci ştiam bine cât de mic îmi era capitalul.

— Nu mai scump decât valorează lucrurile acolo, spuse el; atâta doar că puţini iz-

butesc să câştige atâta încât să-şi scoată cheltuelile! răspunse el.

— Cu voinţă, ce nu se poate face! spusei eu îngândurat.

— Cum spunea iepurele când îl încolţiseră copoii! răsună iar vocea de adineaori.

— Sau cum spunea bastonul în timp ce croia în spinare pe unul prea fricos! strigă Hanson, ridicându-se roşu de mânie.

Fermierul râse cu poftă.

— Ţi-ai găsit naşul Jim! spuse el înveselit. Cocoşatul îşi îndreptă însă ochii mici şi scânteietori spre adversarul lui şi-l privi cercetător, cu o plăcută mirare.

— Limba lui înţeapă ca un ac, continuă fermierul, dar nu vorbeşte cu intenţie rea, şi mă puteţi crede pe cuvânt că şi eu vă vreau numai binele. Sunteţi străini, văd. Şi am mai văzut destui străini în ţinutul spre care aleargă acum toată lumea; îşi băgaseră puţinii bani ce-i aveau, în unelte şi în material şi stăteau apoi neputincioşi în mijlocul pustietăţii... Abia-abia dacă nu mureau de foame. Nu sunt deprinşi cu pădurea şi nu se pricep cum trebue făcut fiecare lucru. Cei mai mulţi, din naivitate sau pentrucă sunt prea cumsecade se lasă la început traşi pe sfoară, şi pe urmă totul le merge pe dos. Nu zic, sunt oameni de aur şi Nemţii şi Suedzii, oameni la care cuvântul e cuvânt, dar lupta pentru a învinge pustietatea şi a o preface în regiuni cultivate, ar trebui s'o lase în seama noastră, a Americanilor!

— Asta înseamnă, întrebai eu cuprins

fără să vreau de neîncredere, ca noi, veniţi să cumpere totdeauna dela Americani, din a doua mână, şi să nu-şi încerce niciodată norocul în rând cu aceştia?

Fermierul mă cercetă cu o privire luminoasă şi pătrunzătoare, apoi îl luă în cercetare pe camaradul meu.

— Cu siguranţă că aţi apucat să vedeţi şi să gustaţi până acum destule în ţara noastră, spune el cu un zâmbet pe jumătate ironic, pe jumătate prietenos. Cu siguranţă însă că nu deajuns, altfel n'aţi număra munca de pioner în pădurea virgină printre afacerile bune... aveţi însă timp destul pentru tot felul de experienţe. Voiţi să ştiţi cum puteţi ajunge la Dubuque, continuă el apoi, în timp ce trăsăturile lui luau o expresie liniştită şi rece; dacă mergeţi de-aici drept spre luminile cele mai apropiate nu întâmpinaţi în cale nicio piedică.

Un strigăt venit din dosul nostru îl întrerupse; ştiam că nu putea veni din nicio altă gură decât a fetei; şi sunetul lui armonios îmi făcu toţi nervii să vibreze. Micul cocoşat sări de lângă foc şi alergă spre car. Şi bătrânul fermier întoarse capul în direcţia sunetului şi ne părăsi. Abia acum începură să mă apese îndoielile pe care le stârniseră în mine cuvintele bătrânului despre cele ce ne aşteptau. Ce avea să se aleagă de viitorul meu dacă el spusese adevărul şi dacă jertfirea puţinilor mei bani nu-mi folosea decât să cumpăr mizeria în mijlocul pustietăţii?

— Ştii ce zic eu, dragul meu? îmi între-

rupse Hanson în șoaptă gândurile. Omul acesta cunoaște Minnesota, și să mă spânzuri dacă toată familia nu se îndreaptă într'acolo. N'ai marc încredere'n el? Dar cred că n'am risca nimic dacă ne-am alătura deocamdată lui. N'am câtuși de puțin impresia ca toate astea să fie aranjate pentru înșelarea a doi pârliți ca noi; în carul cel mic pare să fie o persoană bolnavă, iar fata — hm., drace!

Mă uitai îndărăt spre car și avui înaintea ochilor un tablou neobișnuit. Pe capră ședea fata, cu un copil pe genuchi și cu altul lângă ea, dându-le când unuia, când altuia de mâncare dintr'o strachină de tinichea. Iar fermierul lua din mână cocoșatului un mic vas de tinichea plin cu un lichid fumegând, pe care-l întinse unei femei palide care scosese capul de sub coviltir. Cafeaua e gata, domnilor, spuse el apropiindu-se de noi; sunteți bineveniți la o îmbucătură din modesta noastră cină.

— Aș vrea să vorbesc ceva cu d-ta, Sir, răspunesi eu, luând repede o hotărîre. Și dv. mergeți în Minnesota?

— Da, într'acolo mergem, răspunse el ridicând atent ochii.

— Iată despre ce e vorba. Ca să-ți dovedim cât de mult preț punem pe prietenosul d-tale avertisment, continuai eu, m'am hotărît să te întreb fără multe ocoluri dacă n'am putea să ne alăturăm dv. ca să facem mai târziu uz de experiența dv.

El scoase un „hm!" îngândurat, după care urmă o nouă cercetare a înfățișării noastre.

— Intre alte împrejurări propunerea d-tale mi-ar fi fost plăcută, răspunse el în cele din urmă; dar vezi că noi nu trecem pe la St. Paul unde voiaţi dv. să vă cumpăraţi echipamentul, şi apoi dv. vreţi să dormiţi la Dubuque şi eu nu pot aştepta până atunci; zilele sunt calde şi trebue pornit în zori de zi. Ca să-ţi spun drept, oricât de avantajoasă ar fi o unire a forţelor noastre, n'aş vrea să iau asupră-mi nicio răspundere pentru viitorul dv.

— Şi n'ar exista nicio cale de a avea avantajele fără a arunca asupra nimănui răspunderea? întrebai eu. Noi suntem cei ce am făcut propunerea ,aşadar nu poate fi vorba de vreo răspundere din partea d-tale.

— Uite, să-ţi spun pe şleau cum stau lucrurile, începu el după o scurtă chibzuială. Eu aş avea destule unelte ca să vă pot ajuta şi pe dv. la început. Ar trebui însă să cumpăraţi dela mine un cal, de care o să aveţi neapărată nevoie; şi asta până mâine în zori. Calul va rămâne apoi la locul lui până vom ajunge la faţa locului, şi în felul acesta veţi fi contribuit şi dv. la cheltuelile comune ale călătoriei. Sper că aveţi mijloacele necesare pentru asta?

Ochii lui se plimbară cercetători dela mine la Hanson şi iar înapoi, mie însă mi se păru că ghicisem la ce se gândea el, şi simţii că era nevoie să înlături repede ideia că eram poate nişte vagabonzi fără o para chioară care se agăţaseră de oameni numai ca să facă drumul pe socoteala altora.

— D-ta spune-mi preţul şi mâine, la lu-

mina zilei, facem târgul — căci e la mintea omului că vreau să văd şi marfa! răspunsei eu şi-i întinsei mâna. Iar cât priveşte tot ce vei mai face d-ta pentru noi, nimic nu va rămânea neplătit într'un fel sau altul.

— Bun! spuse el, punând încet mâna lui mare într'a mea, în timp ce expresia lui cercetătoare făcea loc alteia, de satisfacţie. Am încheiat noi, ce-i drept, cam la iuţeală târgul nostru. Dar nu-i nimic. Mai deaproape cunoştinţă vom lega noi mai târziu, şi n'o să fie vina mea dacă n'o fi spre mulţumirea tuturor. Acum aşteptaţi puţin, o să vi se dea mâncarea imediat, apoi o să vi se dea câteva pături pentru la noapte. Mâine o să punem altfel lucrurile la cale. Nevastă-mea e bolnavă în car.

Se întoarse să plece; fata tocmai urca pe copii în car şi sărea sprintenă pe capră ca să-i urmeze. Eu însă aveam senzaţia că înaintea mea se deschisese un drum atât de sigur şi de neted încât nu-mi rămânea decât să-l urmez cu stăruinţă.

După o jumătate de oră, Jim aruncă lângă car două grămăjoare de pături de lână pentru noi.

— Nu-i mai rea una decât alta, cum spunea cârnatul când a fost întrebat dacă vrea să fie fiert sau fript, spuse el cu un rânjet vesel.

— Cârnatul mi-ar plăcea mai mult decât gluma d-tale proastă! strigă Hanson văzând în mâna lui o bucată de slănină

afumată în care se cunoşteau urmele dinţilor lui. — Uite, numai a pomenit tinerelul ăsta cocoşat de cârnaţi, şi mi s'a făcut un dor de cârnaţii dela noi din Suedia şi de toţi cei de acasă, de mi se rupe inima. Dar aici trebue să ne schimbăm gusturile! spuse el!

Se trânti pe culcuşul lui şi când începu să sforăie puternic, simţii şi eu că mă fură somnul.

Deaceea mi se păru că viscz mai departe, când întorcând întâmplător capul spre focul aproape stins, o văzui acolo. Şedea cu capul plecat, cu bustul ei subţirel învăluit într'o pânză uşoară, în timp ce juponul ei lăsa să se vadă un picioruş mic, puternic luminat, şi o gleznă fină; stătea nemişcată, uitându-se fix în foc, ca şi cum un singur gând ar fi pus stăpânire pe sufletul ei. In cercul luminos apăru atunci silueta fermierului, care puse mâna uşor, pe umărul fetei ca şi cum ar fi vrut să n'o sperie.

— Betsy, fetiţa mea, eşti nenorocită, — ştiam eu că aşa o să se întâmple, spuse el în şoaptă; dar adierea lină aducea ficcare cuvânt la urechile mele. — Dar e încă timp pentru tine, Betsy, să renunţi la un pas care ar putea să-mi apese greu cândva pe conştiinţă.

Ea ridicase liniştită capul şi pentru mine fu o desfătare cerească să privesc faţa aceasta albă şi luminoasă, în care seriozitatea şi drăgălăşia se îmbinau aşa de minunat.

— De ce să vorbeşti aşa, tată, răspunse ea, nu s'a discutat destul tot ce mă priveşte? Am hotărît odată pentru totdeauna: unde eşti tu şi cu ceilalţi, acolo sunt şi eu; celelalte lasă-le în seama lui Dumnezeu, care a trimes nenorocirea fără vina ta. Sunt neliniştită din cauza bolnavei. Te-ai gândit ce s'ar alege de ea şi de copii dacă n'aş merge cu voi?

Bărbatul privi câteva secunde cerul negru al nopţii şi faţa i se crispă într'o expresie de amărăciune şi de revoltă. — Eşti un copil bun, Betsy, mai bun decât are dreptul să se aştepte un părinte, şi ea — ca nici măcar nu ţi-e mamă, spuse el apoi, întorcând cu dragoste capul spre fiica lui. — Să-ţi dau şi ţie măcar licărirea de speranţă care m'a făcut să aleg aşa locul viitoarei noastre gospodării. Am motive să bănuesc că nelegiuitul cela de Barclay se află în Minnesota; şi dacă cerul nu ne-a osândit să fim pe vecie surghiuniţi din vechea noastră patrie, îl găsesc eu, şi atunci las'pe mine! îl fac eu să vorbească.

— Să luăm tată, ce ni-e dat, şi să nu ne agăţăm de speranţe poate zadarnice, răspunse ea, coborînd din nou privirea asupra jărateculuí; oriunde ne putem face un cămin şi o patrie, dacă rămânem legaţi între noi.

— Dumnezeu să te ţie sănătoasă şi voinică! murmură fermierul, aşa de încet încât cuvintele lui ajunseră doar ca o suflare la urechile mele; în clipa aceea se

auzi în cărbuni un sfârâit şi ea se aplecă repede, ridicând un ibric de tinichea.

— E tare agitată? întrebă bărbatul.

— Cred că după ce o să soarbă băutura caldă o să poată dormi! fu răspunsul fetei, care alergă în picioarele goale spre car.

Fermierul se uită în urma ei, clătină apoi plin de griji capul şi se îndreptă încet spre întuneric.

2.

Minunatul răsărit de soare al dimineții următoare ne găsi deja departe de mijlocul preriei, prin care înaintam călăuzindu-ne după cursul fluviului Missisipi. Numai ici și colo, în depărtare, se zăreau petece de pădure; vitele de povară mergeau bine și repede. Pe capra carului din dos, care era tras de boi, ședea Hanson și cocoșatul, și amândoi păreau că se înțeleg de minune, căci chicoteau mereu. Eu mergeam pe jos lângă fermier, cu sufletul senin ca lumina dimineții. Incheiasem târgul înaintea plecării. Mă pricepeam la cai și văzusem dintr'o privire că oricare dintre cei doi cai de rasă autentică de Kentucky își merita cu prisosință prețul. Plătisem în dolari de aur, primisem o scurtă chitanță, scrisă cu creionul, prin care se adeverea vânzarea încheiată, și cu ocazia

aceasta aflasem din semnătură numele noului meu tovarăș de drum, John Wilson.

Acum discutam, umblând lângă caii carului din față, despre cultura pământului în Suedia și despre gospodăria farm-urilor americane. Omul meu era cam cu o jumătate de cap mai înalt ca mine și privind atitudinea lui calmă, fața lui deschisă și ochii plini de seriozitate, simții dispărând neîncrederea mea dela'nceput. Acum umbla cu capul puțin plecat lângă mine și-și exprima părerile într'un mod așa de limpede și de sigur în cât adesea, când se întrerupea ca să dea bici cailor sau ca să le strige vreun îndemn, ridicam ochii mirat. Aș fi vrut mult să-l pot întreba de unde venea și ce-l îndemnase să ia drumul pribegici, căci dela convorbirea pe care o prinsesem aseară simțeam cel mai viu interes pentru soarta acestei familii. Dar la cea mai mică aluzie, chiar involuntară, la trecutul lui, cute adânci se săpau între ochii fermicrului. Vorbii așadar despre trecutul meu, despre părinții mei și despre fosta mea îndeletnicire, și el îmi urmări cu interes povestirea; dar destăinuiri asemănătoare despre sine, pe dedeparte măcar, nu se hotărî să-mi facă.

Eram poate de o oră pe drum, când el opri brusc caii și se apropie de gura covilțirului. — Mai dă-te puțin jos, Betsy, să nu-ți amorțească picioarele; acum avem cine să ne-ajute, așa că o să pot sta eu cu mama, vorbi el spre interiorul carului, și

în tonul lui vibră un fel de dureroasă duioşie. Dinăuntru se auzi un răspuns şi el îmi întinse biciul.

Insfârşit! cântă inima mea. Când îmi făcusem, înainte de a se crăpa de ziuă, toaleta de dimineaţă în dosul carului, îmi pusesem într'un acces de cochetărie rufe curate, legasem cu o grijă deosebită basmaua dela spate, şi câteva minute stătusem la îndoială dacă să-mi pun sau nu costumul meu cel bun; dar când cafeaua o fierse Jim şi când nu văzui pe niciuna din cele două femei, mi se păru aproape că degeaba îmi dădusem atâta osteneală să mă gătesc.

Şi totuş, acum când fata, abia sprijinindu-se în mâna întinsă a farmerului, sări uşor din car, mi se strânse inima; aş fi dat mult să ştiu ce se petrecuse în dosul chipului acestuia serios la prima mea vedere. Ea salută uşor. Pe mine mă întristă puţin îmbrăcămintea ei grosolană, care nu se potrivea cu graţia ei aşa de delicată: rochia de stambă proastă, sandalele cu tălpi groase, şi pălăria cu boruri largi pe care şi-o puse acum în bogatul ei păr negru.

— Inainte! strigă farmerul urcându-se repede în car, şi eu fui nevoit să văd de cai. Nu mai putui vedea ce făcea fata, dar ştiam că umbla la vreo doi paşi lângă mine. Aş fi vrut să leg vreo convorbire cu ea, dar cu cât înaintam, cu atât creerul meu părea să-mi refuze orice serviciu.

— N'aţi fost niciodată în Minnesota, Miss

Wilson? începui cu însfârşit, întorcându-mă spre ea.

— Intre noi toţi, numai tata a fost pe-acolo, răspunse ea, ridicând ochii spre mine cu seriozitatea ei obişnuită.

— Şi nu vă temeţi de viaţa grea pe care o s'o duceţi acolo?

— Să mă tem? Dece? întrebă ea, iar eu, gândindu-mă la ţara sălbatecă spre care se 'ndreptau, mă simţii pătruns de un cald simţământ de milă pentru făptura asta tânără şi frumoasă care creşcuse fără doar şi poate în condiţiile cele mai favorabile. Aş fi vrut să-i spun că singura mea dorinţă era să-i pot veni în ajutor şi să pot fi socotit de ea drept cel mai devotat prieten al ei; dar o privire asupra trăsăturilor ei atât de închise, în ciuda tinereţei lor, îmi potoli înflăcărarea.

— O să vă vie cred, foarte greu departe de lume, răspunsei eu, şi o să trebue să renunţaţi la multe lucruri cu care eraţi deprinsă.

Ea mă privi o clipă cu ochii mari, cercetător par'că. — Nu vă prea înţeleg, Sir, spuse ca apoi calm, şi-şi întoarse privirea spre depărtări. — Cât timp sunt cu ai mei nu se chiamă că sunt departe de lume, şi ce le e deajuns lor, e şi pentru mine destul.

Nu voiam să prelungesc această convorbire, aşa că umblarăm câtăva vreme în tăcere, adânciţi în gânduri,unu l lângă altul.

Deodată se auzi vocea lui Jim:

— Ei, meştere, mai puţin adâncit! — cum a spus câinele cârtiţei când a scos-o din gaură, — caii au luat-o razna de pe drum!

Prima mea privire zbură spre cel ce-mi vorbise şi al cărui chip arăta un amestec de necaz şi de veselie zeflemistă; cea de-a doua privire se îndreptă spre cai, care într'adevăr călcau iarba prerici la câţiva paşi de drum. Asta însă tot nu era motiv sufi cient ca el să mă facă de râs în acest fel, şi puţin cam mirat, mă uitai din nou îndărăt. In loc de explicaţie, Jim îmi făcu doar o strâmbătură şugubaţă, iar Hanson îmi făcu semn râzând să mân înainte.

Când mă uitai şi la Betsy, ea se aplecase să privească o buruiană; aproape mi se păru că dinadinsul voia să rămână în urmă, şi plin de necaz pe cocoşatul încurcălume dădui bici cailor.

In timpul orelor de arşiţă dela amiază poposirăm în apropierea unei ferme. Starea femeii din car părea să se fi agravat. Bătrânul Wilson se urcă în car, de unde coborî cu o figură ce exprima neliniştea, apoi se depărtă puţin de car şi se uită încruntat în zare. Jim şi cu Hanson se duseră la farm ca să facă rost de hrană pentru noi şi de nutreţ pentru cai; cât despre mine, după o clipă de şovăială, mă apropiai de fată, care era ocupată cu copiii şi cu gătitul unei fierturi.

— Vă pot ajuta cu ceva, Miss? Lăsaţi-mă măcar să văd de copii, spusei eu.

Dar propunerea mea nu păru binevenită; fata ridică o clipă capul scuturând din cap, apoi vru să se ducă să-şi vadă de treabă; dar apoi se răsgândi şi întoarse capul spre mine încercând să zâmbească:

— Vă mulţumesc pentru amabilitatea dv., Sir. Sunteţi încă prea nou venit între noi ca să ne puteţi ajuta, spuse ea; şi în clipa următoare trebăluia din nou, fără să-mi mai arunce o privire măcar.

Când pornirăm din nou la drum, Wilson mă îndemnă să mă duc la carul din dos, unde — spunea el mă mai puteam odihni din când în când. Dar eu simţii că făcea asta numai ca să poată fi singur cu familia lui; deaceea preferai să umblu la o oarecare depărtare înaintea micei caravane.

Era ciudat cât de repede se spulberaseră imaginile luminoase ce plutiseră dimineaţa înainte-mi. Imi dădeam seama că mă aştepta un viitor de muncă şi de singurătate, în care totuş, prin energia mea proprie şi în ciuda sărăciei, îmi puteam cuceri independenţa şi preţuirea pe care o meritam.

Drumul nostru ne duse toată după masa printr'o prerie monotonă, în care numai la mari depărtări se vedea în direcţia fluviului câte un farm care mai înveselea ochiul. Imi păru bine când însfârşit se făcu întuneric şi pregătirile pentru popasul de noapte fură terminate, să mă pot întinde ca noaptea trecută.

După felul în care ajuta pe micul Jim

la îngrijitul cailor şi la strânsul combustibilului pentru foc, Hanson părea într'o dispoziţie mult mai bună ca a mea. Aproapemi fu necaz când îl văzui întinzându-şi păturile în timp ce fredona satisfăcut un cântec, şi culcându-se apoi lângă mine.

— Ai legat pare-mi-se prietenie la cataramă cu tovarăşul tău de car, spusei eu.

— Să ştii dela mine că prichindelul ăsta cocoşat nu-i deloc băiat rău, răspunse el, întinzându-şi alene oasele; dela el poţi afla măcar cu cine ai de face, şi cu prilejul ăsta am ajuns la concluzia că noi doi nu suntem nici pe departe oamenii cei mai nefericiţi depe lume.

— Ştii. urmă el în şoaptă, oamenii aceştia au fost nu de mult foarte bogaţi. Vin din Kentucky şi trebue să fi avut acolo un farm mare. Bolnava din car e soţia dea doua a bătrânului Wilson şi Jim e fratele ei; fata însă e din prima căsătorie şi a fost crescută până anul trecut de o mătuşă la Louisville. Dela o viaţă uşoară într'un oraş mare, la pribegia într'un car... cam greu! De altfel să mă spânzuri, continuă povestitorul chicotind încet, dacă prichindelul nostru, cu toată jumătatea lui de cocoaşă, nu e îndrăgostit de fată; azi dimincaţă, când te-a văzut vorbind cu ea, stătea ca pe ghimpi şi când a răuşit să vă despartă, părea că nu-l mai încape pielea de bucurie. Dacă ţii neapărat să-ţi faci un duşman înverşunat, n'ai decât să te dai pe lângă fată.

— Nicio primejdie! răspunsei eu. Tonul meu însă spunea, se vede, altceva, căci el ridică atent capul par'că ar fi vrut să descifreze expresia feţei mele.

Eu însă n'aveam nici un chef să continui discuţia, deşi aş fi fost curios să mai aflu şi alte amănunte. Deaceea, cu un: „Noapte bună, sunt obosit!" îi întoarsei spatele.

CAPITOLUL 3.

Trecuseră cinci zile de când ne alăturasem bătrânului farmer din Kentucky, şi în timpul ultimelor douăzeci şi patru de ore nu ne mai călăuzea nici o urmă de drum. Lăsascrăm în urma noastră fluviul Minnesota şi nişte înălţimi împădurite, şi de atunci nu mai întâlniserăm niciun semn de activitate omenească; scârţâitul roatelor noastre era singurul sunet care mai însufleţea preria întreruptă pe alocuri de tufişuri şi de mici crânguri.

Wilson mergea în fruntea noastră, călăuzindu-se la găsirea direcţiei când după soare, când după diferitele păduricі; părea să-şi fi întipărit bine în minte cu prilejul călătoriei lui de explorare prin aceste regiuni, semnele ce i-ar fi putut servi mai târziu la găsirea drumului. Uniformitatea lipsită de viaţă a ţinutului avea o influenţă

apăsătoare asupra sufletelor noastre, și până și vitele de tras păreau să-și facă munca în silă.

Era aproape vremea prânzului; ajunsesem la marginea unei pădurici, când Wilson care mergea în față, se opri brusc și ne făcu semn și nouă să oprim. Veni apoi spre noi, și încă dedeparte putui deslușì expresia luminoasă de satisfacție ce-i însuflețea fața.

— Incă opt-zece mile, copii, și am ajuns! strigă el apropiându-se; uite colo casa de lemn a vecinului nostru celui mai apropiat.

Vădit emoționat se apropie de gura coviltirului celui dintâi car și vorbi ceva înnăuntru, dar Betsy, scoțând capul, îi ceru liniște.

— De mult n'a mai dormit așa de liniștit; las'o în pace, tată, spuse fata, sărind ușor și fără zgomot din car, și farmerul făcu din cap un semn de satisfacție.

— Să poposim aici și să facem cu prilejul acesta prima noastră vizită de bună vecinătate, urmă el. Poate că putem face rost cu prilejul acesta și de ceva de-ale gurii mai ca lumea.

Tonul lui era mai vioi decât oricând; în curând Hanson și Jim, care totdeauna îngrijiseră de procurarea mâncării, dispărură împreună cu bătrânul pe după marginea pădurii.

Eu slăbisem cailor chingile și mă lungisem apoi pe jos la umbra carelor; Betsy,

cu cel mai mare dintre copii de mână, îl conduse câtva timp încet, apoi lăsă pe copil să se joace singur în iarbă, iar ea se așezase la marginea păduricii pe un trunchi de copac. Se uita îngândurată în direcția în care avea să fie viitorul „ogor propriu", și pentru mine era un fel de plăcere dureroasă s'o privesc.

Deodată văzui lângă piciorul ei mic, descoperit până la glesnă, mișcându-se ceva, dispărând din nou și eșind din nou la iveală. Acum începu să se târască pe trunchi în sus, la o palmă de ea, și mie mi se păru că are să mi se oprească inima'n loc de spaimă: era un „șarpe cu clopoței", binecunoscut mie dcpe vremea când lucrasem la farm-uri americane. O clipă rămăsei înlemnit. Știam: primejdia nu era mare câtă vreme fata stătea nemișcată în poziția ei dc acum; dar cea mai mică mișcare, chiar inconștientă, a piciorului ei, putea provoca muscătura mortală.

O săritură iute ca fulgerul ar fi putut-o scoate nevătămată din raza primejdiei, dar cel mai mic zgomot pc care l-aș fi făcut ca să-i atrag atenția ar fi însemnat pierzania ei.

Toate acestea trecură fulgerător prin creerul meu; și în clipa următoare găsisem și singurul mijloc de salvare posibilă. Putea să dea greș, știam, și atunci provoca o cu atât mai sigură nenorocire, dar mai știam că aci trebuia să risc totul pe o carte și să nu șovăi o clipă. Măsurai repede din ochi scurta depărtare dintre car și trun-

chiu, apoi îmi îndreptai privirea spre biciul lung al lui Wilson, înfipt la doi pași de mine în dosul cailor. Cu inima strânsă de teamă să nu fac vreun zgomot, mă ridicai, într'un cot, mă târîi încet înainte și simții însfârșit coada de lemn a biciului între degetele mele, dar în acelaș timp simții și tremurul puternic al mânii mele, care-mi răpea orice siguranță în mânuirea armei.

In acelaș timp văzui cum Betsy ridica încet capul, cum șarpele eșea încet din ascunzișul lui de sub trunchiu ca și cum ar fi vrut să cerceteze mai deaproape lucrul acela ciudat care se afla lângă el. Clipa următoare avea să aducă fără îndoială o nouă mișcare a fetei; deaceea, adunându-mi tot sângele rece și ochind cât putcam de bine, lovii cu biciul. Curelușa lui subțire tăie șuerând aerul și izbi cu un plescăit coaja scorojită a copacului, — așa de tare că săriră împrejur o puzderie de așchii de lemn. Fata sări în sus cu un strigăt de durere, cu un strigăt care mi se'nfipse ca un fier roșu în inimă: nu cumva greșisem lovitura și nenorocirea se'ntâmplase? Prima mea aruncătură de ochi într'acolo îm arătă în locul de unde sărise Betsy, ceva cafeniu care se zvârcolea în iarbă, în timp ce nu departe de-acolo se vedea o altă bucată la fel.

Fără să cred încă într'un asemenea noroc, fui din două sărituri la fața locului: curelușa biciului retezase ca un cuțit corpul șarpelui drept la mijloc!

Ridicai privirea și abia acum simții că

fruntea mi-era acoperită de sudoare. Betsy stătea la doi paşi de mine, uitându-se cu ochi mari, speriaţi, când la mine când la cele două bucăţi ale reptilei moarte, ca şi cum nu răuşea încă să-şi închipue ce se întâmplase. Abia când îi spusei, pe un ton cât putui mai indiferent: — Mă tem că biciul v'a atins şi pe dvs. şi v'a durut, Miss Wilson — dar n'aveam încotro, era singurul mijloc de a vă apăra de muşcătura veninoasă a şarpelui. In locuri neloeuite, trunchiurile astea bătrâne sunt foarte primejdioase! — abia atunci păru ca să-şi dea binc seama din ce primejdie grozavă scăpase.

— M'aţi salvat dela o moarte sigură, Sir, strigă ea, prvindu-mă cu ochii ei căprii în care se vedea emoţia.

— O simplă lovitură de bici, Miss Wlson; nu mi-am făcut decât datoria mea de om, răspunsei eu.

Simţeam că crescusem în ochii ei; dură totuş destul timp până îndrăznii să ridic iar ochii. Ea isprăvise tocmai de curăţit pielea cu inelele-clopoţei depe coada şarpelui, apoi o luă, ridică pe copil din iarbă şi, porni, fără să-mi mai arunce o privire, spre cealaltă parte a carului.

Voiam tocmai să mă culc în iarbă, când auzii nu departe vocea puternică a lui Wilson.

După o clipă Wilson, apăru de după o cotitură a păduricei, în tovărăşia unui bărbat spătos, cu înfăţişarea caracteristică a pionerilor din Vestul sălbatec. Acesta, cu mâinile lui mari în buzunarele pantaloni-

lor, aruncă o privire cercetătoare asupra carelor noastre şi asupra vitelor care se odihneau alături, şi aproape că nu lua în seamă ceeace-i spunea în mod vădit stăruitor însoţitorul său..

In dosul lor veneau Jim şi Hanson; şi după chipul acestuia din urmă înţelesei imediat că n'avuseseră niciun succes în expediţia lor pentru provizii.

— Vezi d-ta, îl auzii pe pioner spunând când Wilson făcu o pauză, aveţi aici mai multă carne de vită decât s'ar putea aduna depe o rază de cincizeci de mile. Şi cum şi cu celelalte alimente staţi probabil, la fel, nu vă pot sfătui decât să renunţaţi la un prânz şi să aşteptaţi până mâine, când veţi putea deschide butoaiele cu provizii. Eu mai am ce-i drept câţiva porci în pădure, dar nu vreau să-i tai până ce nu cresc mai mari şi mă ţin şi eu cu mămăligă şi cu ceva slănină veche. O să vă învăţaţi şi dv. cu asta.

— Dar ai poate o găină pe care mi-ai putea-o vinde. Iţi dau pe ea oricât ceri! îl întrerupse bătrânul, care începea să-şi piardă răbdarea; îmi trebue numai pentru nevastă-mea, care e bolnavă în car şi căreia o supă tare i-ar mai putea da puteri!

— Te cred, Sir, spuse nepăsător celălalt. E locul cel mai rău şi cel mai rău timp pentru bolnavi. Dacă vrei să-mi cumperi *claim*[1])-ul, casa şi toate celelalte, îţi dau

---

1) Dreptul asupra pământului colonizat.

și găinile; dar altfel nu-ți pot da nici una până nu se fac mari puii; dealtfel avem aici atâtea rațe și păsări de baltă că nu merită să mai tai găini!

Wilson părea să-și stăpânească numai cu greu supărarea. — E vorba de un lucru de care avem nevoie momentan, Sir, și nu cer mult! răspunse el. Te plângeai de lipsa de whisky; eu am o oarecare cantitate la mine și-ți propun un schimb.

Numai o clipă se zugrăvi deslușit pe fața omului pofta după băutura iubită, apoi însă își trecu cu mâna peste gură, ca și cum ar fi vrut să șteargă orice gând de așa ceva, și încruntă din sprâncene.

— Ar fi mai sănătos, Sir, să nu rostești prea des pe-ici cuvântul acesta; există pela noi un soi de târâturi care sunt atrase de el ca muștele de zahăr. Vă vreau doar binele, Sir, și sper, chiar dacă acum nu vă pot oferi nimic, să mai bem împreună o înghițitură, ca între vecini.

Se opri brusc și lovi cu piciorul cele două bucăți ale șarpelui cu clopoței mort. —Văd, că te pricepi cum se umblă cu târâturile, urmă el, și nu doresc decât să faci la fel și cu cele cu două picioare.

— Despre ce anume vorbești? întrebă Wilson, devenind atent.

— Ai să vezi d-ta singur, mai bine decât îți pot eu spune! răspunse celălalt, și dacă vrei să-ți meargă bine, nu te bizui decât pe d-ta și instalează-te cât poți de repede pe

pământul d-tale ca şi cum ar putea să-ţi fugă de sub picioare!

Bătrânul farmer părea că nu auzise ultimele cuvinte.

— Nu ne rămâne decât să mai răbdăm câteva ceasuri, spuse el întorcându-se nemulţumit spre noi; şi în timp ce vitele au să pască, să ne înviorăm măcar cu o înghiţitură de cafea.

Viitorul nostru vecin dădu cu satisfacţie din cap şi de plăcere băgă şi mai adânc mâinile în buzunar. Nici nu mai ţiu minte Sir, de când n'am mai mirosit aroma de cafea — cu timpul o să ştiţi şi dv. ce-i asta!

După o oră, vitele trăgeau din nou carele, şi abia ajunsesem pe o mică înălţime din dosul păduricii, că înaintea noastră se deschise o vedere în complect contrast cu întinderile monotoane pe care le străbătusem până acum.

La stânga şi la dreapta, preria care urca în pantă lină, era împrejmuită de păduriei stufoase în timp ce mijlocul, presărat ici-colo cu grupe de arbori, avea aproape înfăţişarea unui parc aranjat cu gust. Un râuleţ cu ape bogate şerpuia sclipind spre păduricea dela dreapta şi alcătuia acolo un mic lac care scânteia în bătaia soarelui.

Aproape ca o bătaie de joc se vedea în cadrul acesta, aproape de tot de noi, casa de lemn neîngrijit construită a pionerului nostru, cu câmpul ei sărăcăcios de porumb, împrejmuit de un gard dărăpănat. Şi cu toată plăcerea pe care mi-o făcea peisagiul schimbat, nu-mi puteam înlătura gândul

apăsător că la fel va arăta poate și gospodăria mea.

— Drace! cum am fi putut-o scoate la capăt aici dacă am fi fost singuri? începu lângă mine Hanson, ca și cum mi-ar fi ghicit gândurile.

— Nici urmă de vânat, cine știe la câtă-vreme odată se vede o pasăre de baltă... Sunt tare curios dacă Wilson o fi având destule alimente pentru noi toți. Până vom putea crește mare o turmă de porci avem timp să flămânzim în lege; cel mai apropiat sat trebue să fie la cel puțn treizeci de mile depărtare și chiar și acolo nu cred să se găsească mare lucru.

— Am intrat în horă, trebuc să jucăm, Sven! îi răspunsei eu, și ca să-mi întăresc moralul, privii pământul mânos și mă gândii că lucrând cu puteri unite, avea să fie nevoie de relativ foarte puțină muncă pentru a transforma pământul gras al preriei, care nu trebuia mai întâi despădurită, într'un ogor bogat. Acest minunat petec de pământ era probabil destul de cunoscut ca să atragă o mulțime de coloniști, și atunci viața, avea să devie mai ușoară. Atunci! Dar până atunci mai puteau trece ani și ani.

Noul nostru vecin plecase cu făgăduiala să ne viziteze în curând, iar noi o luarăm spre dreapta, spre lac.

Wilson, care stătuse de vorbă cu cei din car, mă chemă lângă el. — Sir, spuse el încet, ca și cum ar fi vrut să-mi arate o mai

mare intimitate, după cum îmi spune fiica-mea, ne-ați scăpat de o mare nenorocire. Liber ești d-ta să crezi că ți-ai făcut numai datoria de om, părerea mea e însă alta. Pe cât văd, pe cât de bine cunoști țara noastră, pe atât ești de însufleţit de un adevărat spirit cavaleresc. Mai mult nu vreau să-ți mulțumesc... în cuvinte, dar sper să-ți pot întoarce binele în alt chip. Iți mărturisesc că, după cele ce ne-a spus vecinul nostru, privesc întâlnirea noastră ca pe o adevărată Providență. Probabil că și d-ta ai putut înțelege tot atât de puțin din vorbele lui caşi mine, dar limpede e un lucru: că trebue să ne aşteptăm să întâmpinăm aci anumite piedici scrioase. Să nu ne gândim aşadar la o activitate separată, până nu știm limpede cum stau lucrurile. Şi ce o să faceți azi dv. pentru întemeierea unei posibilităţi de existenţă pentru familia mea, vă vom întoarce și noi mâne în acelaş chip. Vezi și d-ta câtă nevoie avem să nu fim singuri în pustietatea asta, aşa că mă poți crede că nu voi cruța nicio jertfă nici pentru întemeierea unei gospodării independente a dv.!

— Uite, colo e locul! arătă Wilson, ca răspuns la strângerea mea de mână; un pământ care are să ne dea încă anul acesta o recoltă, apă mai mult de cât trebue pentru o moară; acum numai puțin noroc, și durăm noi o gospodărie de o să-i meargă vestea!

După o oră trecuserăm de micul lac, care, limpede ca un lac de munte, reflecta scânteind razele soarelui, şi urmarăm

cursul râuleţului, până ce acesta se pierdu în crângul des. Aci, la marginea pădurii, Wilson opri caii şi spuse: — Copii, am ajuns, noroc să dea Dumnezeu!

Şi când aruncai repede o privire asupra peisagiului pitoresc şi tăcut dn jurul nostru, îmi spusei fără să vreau că, dacă omul îşi poate găsi fericirea departe de restul lumii, locul peste care dădusem noi era unul din cele mai potrivite pentru aşa ceva.

4.

După trei zile, locul unde descălicasem noi avea o cu totul altă înfăţişare. Cele două care erau trase la vreo zece, două zeci de paşi unul de altul şi legate între ele printr'un şir de bulamaci uşori printre care erau împletite trunchiuri tinere, formând astfel o încăpere.

In încăperea aceasta erau îngrămădite o mulţime de butoaie cu carne sărată şi afumată, cu făină, fasole şi pesmeţi, caşi o provizie întreagă de unelte agricole şi casnice, apărate de ploaie de pânze mari impermeabile. In acelaş timp, încăperea aceasta servea drept grajd de noapte. Deşi ne aflam într'o regiune sălbatecă şi nepopulată în aparenţă, prima grijă a lui Wilson fusese să alcătuiască un adăpost sigur pentru avutul lui, iar carele golite de conţinutul lor, aveau să ne fie, până la ter-

minarea construirii casei de bârne, un culcuş cât se poate de comod.

Lângă intrarea încăperii, se afla maşina de gătit, peste care domnea Betsy, şi care acum îngrijea cu seriozitate şi pricepere, de hrana noastră a tuturor.

Wilson omorîse încă din prima zi, cu un glonte, o vacă fără lapte pe care apoi Jim o tăiase în bucăţi după toate regulele artei. Bucăţile, înfăşurate în pielea vitei, fuseseră ascunse într'o groapă căptuşită cu răchită; asta mai puţin ca să avem noi ce mânca, decât pentru a putea da o alimentaţie suportabilă copiilor şi bolnavei.

Aceasta tot mai zăcea în car, fără dureri, pe câte-i spusese Jim lui Hanson, dar în neputinţă să se ridice în picioare.

Liniştea de mormânt a acestor locuri, fusese înlocuită de izbiturile securilor, de troznetul copacilor ce se prăbuşeau, de strigătele lui Jim care-şi mâna boii să tragă copacii doborîţi afară din pădure, şi de exclamaţiile îndrumătoare ale lui Wilson. Munca începea pentru toţi odată cu răsăritul soarelui — o muncă la început atât de istovitoare încât cel puţin noi Sucdezii aveam nevoie de toată voinţa noastră ca să ne păstrăm entusiasmul pentru opera începută.

Trebue că era într'adevăr muncă, nu glumă, dacă la sfârşitul zile de-a doua, când lăsasem braţele în jos ca frânte după ce doborîsem un copac, Wilson mă întrebă cu un zâmbet prietenos dacă tot mai ţi-

neam activitatea de pioner drept o afacere bună.

Mă simțeam mic față de perseverența cu adevărat americană cu care lua bătrânul totdeauna munca cea mai grea asupră-și, cu care Jim, în ciuda staturei lui pipernicite și diforme robotea necontenit, totdeauna cu o glumă pe buze, — sau cu care Betsy, fără să dea niciodată vreun semn de plictiseală sau de oboseală, își îndeplinea numeroasele ei îndatoriri. Dar simțământul acesta îmi dădea o rezistență pe care în alte împrejurări n'aș fi avut-o.

Aș fi îndurat încă și mai multe numai să nu mă arăt slab față de acești oameni. Deaceea, când bătrânul îmi spuse, după doborîrea ultimului trunchiu pentru casă: — Domnule Larsen ,trebue să spun că ai muncit cum niciodată nu m'aș fi așteptat, de mult și de binc! — simții o mai mare satisfacțe decât oricând.

Cu Betsy nu putusem sta de vorbă în timpul acestor zile de ucenicie nici o singură dată, și când avusesem ocazia o evitasem eu.

Era în dimineața zilei a cincea și toate mâinile tuturor bărbaților erau gata pentru a începe clădărirea unul peste altul a trunchiurilor pentru construirea casei, când Wilson întorcând capul ne atrase atenția în direcția ceea.

Dinspre păduricea cea mai apropiată venea pe câmp un om pe care în primul moment îl luai drept vecinul nostru. In momentul următor însă, retrăsei în mintea

mea ofensa ce i-o făcusem acestuia; căci chiar dacă îmbrăcămintea vecinului era ruptă pe ici, pe colo, zadarnic mai căutai la cel ce se apropia o bucată de îmbrăcăminte întreagă. O pălărie găurită, al cărei bord mai nu se mai ţinea de ea, umbrea o faţă aproape complect invadată de o barbă sălbatecă, şi resturile unei foste perechi de ghete mai erau ţinute pe picioarele lui numai cu ajutorul unor capete de sfoară.

In ciuda acestui aspect, omul, în atitudinea omului ce se apropia era de o siguranţă de sine cu totul americană. Sări sprinten râul într'un loc unde era mai îngust, se apropiă de noi cu un „Bună dimineaţa!" puternic, şi privi curios lucrarea noastră. Wilson îndreptă asupră-i o privire rece şi serioasă în timp ce deasupra sprâncenelor încruntate o vână îi zvâcnea ca şi cum aşteptarea aceasta i-ar fi fost foarte neplăcută.

— Intemeiati un claim? continuă omul, fără să se sinchisească de tăcerea cu care fusese întâmpinat, băgând mâinile în cele două găuri unde fuseseră pe vremuri buzunarele lui. Hm, pare-se că vă pricepeţi, şi că luaţi al dracului de'n serios cu'ntemeierea noii gospodării, şi cu bucăţica asta de pământ aţi rupt inima târgului, — cincizeci de dolari hectarul de pământ arat.

— Dar d-ta, cu ce treabă pe-aici? întrebă Wilson, încruntând puţin din sprâncene.

— Mă plimbam pe pământul meu, Sir, nu vă fie cu bănat! răspunse celălalt privind

pe farmer oarecum ironic și provocator. Dar ți-aș putea vinde și d-tale câteva locuri minunate; am chiar aici alături un ogor de șaizeci și patru de hectare, ceva mai departe altele două la fel de mari și dincolo de râu încă unul!

— Așa! mormăi Wison, ai jurat cât ai putut, nu te-ai încurcat, pe cât văd! [1]).

— Păi, numai proștii se sperie de un jurământ! Avem aici un băiat pe cinste, un fost avocat sau așa ceva, care cunoaște fiecare chichiță a legii. Dealtfel dacă-i arde cuiva să-și bage nasul în chestia asta, cu unul l-aș sfătui s'o lase încurcată; s'ar putea ca încurând acceluia să i se facă prea caldă pentru el clima de-aici.

— Hm, vasăzică sunteți blagosloviți și cu'n avocat? răspunse Wilson ridicând atent capul în timp ce pe obrajii lui bronzați se ivea o ușoară roșeață, n'am putea ști cum se numește omul acesta, pentru cazul când am avea și noi nevoie de el?

— Sir, avem pe-aici aducere-aminte cam slabă pentru nume, răspunse zdrențărosul, dar nu pentru asta am venit. Există pe-aici un soi de oameni care nu văd cu plăcere înfigându-i-se în față un *claim* până nu l-au vândut pe al lor propriu. Așa că... ceeace vi se pregătește nu e dintre cele mai

---

1) Colonistul trebue să jure că ocupă pământul nu din lăcomie de câștig, ci pentru a întemeia o gospodărie.

prietenoase lucruri. M-am gândit aşadar să vă previn cinstit până n'aţi stricat prea multă muncă pe construitul casei.

Wilson dădu încet din cap, ca şi cum ar fi primit doar confirmarea unei bănueli.

— Soiului acestuia de oameni îi poţi spune, răspunse aproape întorcând spatele noului venit, că aici se află americani care, câtă vreme unul din ei mai are o mână întreagă, îşi vor apăra dreptul, şi că orice altă vizită asemănătoare cu asta a d-tale va fi primită cu alaiul care i se cuvine.

— Nu trebue să mi-o ei în nume de rău, Sir, spuse străinul cu un fel de bonomie ironică, eu nu mi-am făcut decât datoria prevenindu-te cinstit; puteţi pleca sau puteţi sta — mie mi-e tot una.

Porni înapoi, fără ca Wilson să-l fi învrednicit măcar cu o privire; dar de cum pe vestitor îl înghiţise pădurea, bătrânul ridică încruntat capul. — Hei băeţi, se pare că va trebui să ne apărăm terenul prin luptă, spuse el, şi numai D-zeu ştie ce ne aduce poate sfertul de ceas ce vine. Dar socot că au să aibă de furcă cu noi.

— Cum spunea ancora când rechinul a hăpăit cu gura după ea, adăugă Jim.

Ochii schilodului scăpărau cu atâta curaj provocător, cum abia mi-l puteam închipui la prichindelul acesta. Eu cred, vere Wilson, că cele patru carabine ale noastre pot găuri multe piei.

– La mare nevoie, da; noi să fim pregă-

tiți la toate, încuviință din cap bătrânul, pe gânduri. Mai întâi de toate, să ne căutăm acum să ne înjghebăm un adăpost cum se cade, de apărare. Decum vom fi încărcat armele trebue să lucrăm de zor ca să ridicăm casa măcar până la jumătate, cât mai e vreme pentru asta. Dacă vine apoi o hoardă întreagă, las' să vie. Dar aici în loc deschis, noi, uneltele și proviziile noastre am fi o pradă ușoară pentru numărul lor covârșitor.

Ne grăbirăm, cu bătrânul în frunte, spre car. Betsy ședea, ocupată cu copiii, înăuntrul locului închis și ne privea mirată pregătind armele. Dar ce-i, tată? întrebă ea.

— Ia, un pic de distracție, cum spunea muerea ceea către vecina, în timp ce-și snopea bărbatul în bătaie, râse Jim vârînd un cartuș în țeavă.

— Măsuri de prevedere, fată dragă, spuse fermierul. Vezi să nu simtă mama înainte de vreme; prin vecini sunt o seamă de oameni care nu-mi place.

— Mama e tare slabă, tată, azi abia a putut înghiți ciorba, întâmpină Betry, cufundând o privire îngrijorată în ochii bătrânului.

Acesta își frecă fruntea. Nu trebue să ne lăsăm acum abătuți și trebue să nădăjduim în mai bine cât mai pâlpâie nădejdea, copilule. Stări de astea sunt adesea semne că boala se frânge, spuse el oftând. Am primit o înștiințare că megicșii noștri ar avea de

gând să ne pricinuească supărări. Un cuvânt scăpat însă cu acest prilej a deşteptat în mine din nou o bănuială, pe care mi-am mai rostit-o odată înaintea ta, şi dacă ea se adevereşte, apoi ştiu bine că ar fi destul ştirea asta ca s'o salte iarăşi pe picioare pe mama. Aşa dar, fii tare, Betsy, urmă el punând fetei mâna pe umăr, orice înfăţişare vor lua pentru moment lucrurile!

Şi tu, Jim, se întoarse el spre noi, ca să nu uit mai pe urmă: se prea poate ca să ne fie dat să revedem în curând o faţă cunoscută; pe omul acela va trebui însă să-l avem viu şi nevătămat. Ia aminte deocamdată şi ţine seamă de asta.

Cocoşatul boldi nişte ochi mari, neputând parcă prinde tâlcul cuvintelor. Când însă Wilson adaugă: „Te vei dumeri tu; acum la lucru!" chipul lui căpăta par'că ceva din expresia de hotărîre a unui copoi atent.

Bătrânul se înapoiă cu noi din nou la locul construcţiei, şi acum stam iar cu toţii, cu armele încărcate lângă noi, iarăşi la lucrul părăsit. Trunchi se îmbina de zor cu trunchi, în unghi drept, sudorile ne curgeau depe frunte, şi când însfârşit trebui să se facă o scurtă pauză, bătrânul scoase pentru întâia oară nitel whisky ca să ne mai înteţească puterile. Când veni prânzul, clădirea înaintase până la acoperiş; o îngustă deschizătură pentru uşă, iar pe celelalte trei laturi ale casei câte un pătrat de fereastră care îşi aşteptau obloanele.

In loc însă de a aşeza ferestrele cu geamuri aduse de Wilson, acesta începu să bată pe pătrate nişte scânduri de brad cu duble rânduri de cuie, mai întărind această apărare şi cu câte-o bârnă fixată temeinic dea curmezişul dela un colţ al ferestrei la celălalt. Numai spre acoperiş lăsase o deschizătură îngustă de meterez, bună pentru iscodit şi pentru împuşcat pe-acolo. Uşa, orişicum solidă, trebuia încă asigurată şi cu un drug transversal, şi aşa, dacă ne rămânea numai timp pentru isprăvire, puteam aştepta în linişte uneltirile duşmane pentru isgonirea noastră.

Prânzul ne fu tăcut ca niciodată, căci vedeam faţa îngrijorată a bătrânului şi ochii lui care nu slăbeau o secundă supravegherea întregului ţinut. Ne apucasem iar de lucru, ciocănind să îmbinăm nişte căpriori pentru acoperiş, când Wilson ne arăta venind încet omul acela, pe care el însuşi ni-l prezentase ca vecin.

— Tare aşi vrea să ştiu, dacă omul care dă târcoale pe-aici nu-i vreun spion a bandei de pungaşi din partea locului, spuse bătrânul.

— Hei, camarade, strigă el, când se apropiase îndeajuns ca să poată auzi, ce fel de vecin eşti, că nu te mai arătaşi până azi pela noi. Whisky-ul de câte zile aşteaptă!... Ei, acum dă-te mai aproape şi dă-ne o mână de ajutor un ceas-două, dacă vrei să-ţi câştigi porţia d-tale din el.

Cel chemat duse mâna agale la pălărie, şi în mutra lui juca o încurcătură vădită.

— Inaintarăți, nu glumă, pe cât văd, spuse el apropiindu-se. Dar... aș vrea să știu..., adaugă ei cu o privire sfioasă primprejur, — altă vizită decât a mea n'ați mai primit?...

— Ba, primit, d-le, și pentru cazul că și-ar repeta vizita, îl și aștceaptă colo un „bine-ai venit" de pomină, întâmpină Wilson, arătând spre cele patru carabine încărcate și spre cele două puști cu două țevi ale noastre. Dar d-ta ești un vecin cinstit și detreabă și de accea ai să ne ajuți să ne punem și mai temeinic la adăpost de niscai surprize. Adu, Jim, o sticlă de whisky.

— Stați puțin, d-lor, spuse străinul aproape speriat; ce-i drept, sunt luni de zile decând n'am mai pus pe limbă o picătură dar totuși „sub premise falsc" cum spun avocații, n'aș vrea să primesc nimic. Ca să dau o mână de ajutor la clădirea dv., cum e într'alte părți datoria de vecinătate, nu pot, urmă el scăzându-și glasul, căci mi-aș ridica în cap toată liota de pe-aici. Voiam numai să văd cam cum stați și dacă vă puteam fi de folos barem cu vreun sfat. Incă o pereche, două, de coloniști serioși aici la noi, și putem pune la locul ei toată banda. Până atunci însă, din păcate, fiecare trebue să vadă cum să facă mai bine ca să fie lăsat în pace. La mine n'au ce lua, asta m'a

apărat până acum, şi nu trebuc eu singur să-mi atrag răzbunarea lor.

Wilson, în tot timpul, privise drept în faţă pe vorbitor. — Aşa? atunci vino, încoa, omule, şi rămâi cu noi! îi propusc el.

— Cum de nu! şi în vremea asta, mişeii îmi ard bruma de avut cc am, răspunse el clătinând din cap; m'am gândit şi eu singur la asta, dar nu merge.

— Ei, şi cât crezi că am mai avea timp până să ne punem la adăpost? iscodi bătrânul după o scurtă pauză, în care vreme nu slăbea din ochi ochii celuilalt.

— Cel mai bine e să ştiţi ce se petrece, răspunse acela; chiar şi adunătura de mişei de aici şi-a alcătuit un fel de lege, după care lucrează. Mai întâi vine orişicui care trebue înlăturat de-aici o înştiinţare cinstită, apoi un avertisment mai aspru, şi la urmă, dacă face pe surdul la amândouă, executarea. Douăsprezece ceasuri trebuc să treacă între fiecare din aceste măsuri, şi am văzut în cazuri mai mărunte că termenele sunt strict respectate.

— Şi ai vrea să-mi spui cât de numeroasă e banda, care sperie locurile acestea?

— Ai putea d-ta să-mi spui câţi câini de prerie mişună în jurul nostru? întrebă drept răspuns cel întrebat. Potăile răsar de

unde nici nu ştii, cel mai bine să nu le stârneşti.

— Dar tot o să iei acasă, ca mulţumire pentru informaţiile d-tale cinstite, o leacă de învăţătoriţor, nu? spuse bătrânul fără să-l slăbească din privirea iscoditoare.

— Cu multe mulţumiri, d-le, răspunse liniştit celălalt. Pot să-mi închipui, că nu-ţi vine să te 'ncrezi nici în mine. Dar timpul o să te 'nveţe.

Wilson aplecă încet din cap: — Are să mă bucure, d-le! Apoi trimise cu un semn din privire pe Jim la butoiaşul de whisky. Se puse după acea iar pe lucru harnic, împreună cu noi toţi.

Jim însă părea că profită de ocazie să lege o prietenie nouă. Cel puţin răsună prin bocănitul lucrului nostru un râs voios al străinului, şi la despărţire amândoi îşi scuturară vârtos mâinile.

Seara acoperişul şi coama erau complect încheiate. Ne adăpostirăm înăuntru. Întunericul se lăsase între timp aşa de repede asupra noastră, că Wilson renunţă la ideia de a ne muta azi parţial şi calabalâcul. In schimb însă, după cină, rânduirăm o veghe în casă, cu schimbul, cu atât mai mult, că pierdusem în ajun câinele, care nu se ştie de unde mâncase ceva otrăvit.

Bătrânul preluase să facă cel dintâi de sentinelă, până la ivirea lunii, timpul cel mai nesigur, iar noi ceilalţi zăceam morţi de oboseala zilei, pe ştreatul nostru de paie. Rândul meu de gardă era al doilea şi mai să nu mă pot smulge din somn, când Wilson mă trezi predându-mi postul şi grija de a fi cu ochii şi urechile în toate părţile. Împrejurimea mai era cufundată într'o penumbră deasă; curând însă se ridică astrul strălucitor al nopţii, plin, deasupra pădurii luminând fiecare punctişor al locului deschis. Numai prin golurile unde se îmbinau bârnele la unghiurile pereţilor era cu putinţă să capeţi o privire asupra peisajului, şi datoria celui de veghe era să meargă de la una la alta din crăpături supraveghiând împrejurimile. Cu cât făceam mai des ronda mea înecată, cu atâta zăboveam mai mult pe loc la câte-o deschizătură de-astea. Muţenia dimprejur şi lumina mată în care păreau a dormi, iarbă şi frunziş, creiau în mine un fel de visare, în care se împleteau imagini ale trecutului cu cele mai tainice dorinţi scumpe ale inimei mele. Amintirea datoriei mă făcea să tresar speriat şi-mi reluam ronda. La urmă, tot ca în vis, mi se păru că de mai multe minute auzeam un sgomot ciudat în afara încăperii; dar abia când îmi revenii din moţăiala de'anpicioa-

relea, care mă furase în timpul veghei, îmi dădui seama că se petrecea ceva neobișnuit.

Căutai să mă dumiresc care era cauza acestui zgomot. Nicăeri nu se zărea ceva neobișnuit. Dar acelaș foșnet se auzi iar, mai lămurit ca înainte; cu o mișcare hotărîtă pusei piciorul în împletitura de trunchiuri a unuia din percți ca să arunc o privire liberă în direcția zgomotului. Imi făcui vânt în sus, dar în aceeaș clipă fui îmbrâncit așa de brutal, încât căzui jos și abia îmi putui regăsi echilibrul. De afară răsună o împușcătură și auzii glontele lovind un copac care se afla ceva mai încolo de perctele din dos; dar în acelaș timp văzui chiar lângă mine silueta luminoasă a lui Betsy stând par'că să cadă, și, fără să vreau, brațele mele se întinseseră s'o prindă.

Toate acestea se petrecuseră atât de fulgerător, încât rămăsei uluit când o simții pe fată la pieptul meu. Dar în clipa următoare, ea se și liberase; mă luă cu putere de braț și mă trase spre una din deschizături.

— Uite-l colo fugind, spuse ea arătând pe un om care se putea deslușî lămurit alergând spre pădure, — era numai unul dar glontele lui era pentru d-ta! Și-acum, adaugă ea, întorcând spre mine încet și serios fața, — acum ne-am achitat.

Nu mă întrebai în clipa aceea cum se petrecuse accidentul surprinzător. In mine se deşteptase deodată senzaţia limpede că fata trebue că se ocupase de mine mai mult decât bănuisem vreodată; asta îmi dădu un fior de fericire. Mi se părea că simt încă apăsarea mânei ei pe braţul meu şi biruit de sentimentele mele, îi apucai mâna, spunând cu glas tremurător, fără voie: — Miss Betsy!

Atunci se auzi din cealaltă parte vocea bătrânului, pe care împuşcătura îl trezise speriat din somn şi se părea că-l alungase din căruţă; şi cu o privire repede din ochii ei mari în ochii mei, ca şi când căuta să găsească în ei o explicaţie pentru tonul exclamaţiei mele, Betsy îşi trase lin mâna din-tr'a mea.

— Nimic însemnat, tată, sau, dacă tâlharii ceia au plănuit ceva, acum primejdia a trecut spuse ea, întorcându-se către farmer, care se apropia. Eu am fost singura care am văzut ce s'a întâmplat, şi de aceea am să povestesc pe scurt ce ştiu. Sunt abia zece minute de-atunci — nu puteam să dorm şi mă uitam afară la lumina lunei, de sub coviltirul unui car, când observai la marginea pădurii ceva viu, care se mişca. Imi dădui îndată seama că era un om care se apropia târâş.

Nu vrui să fac gălăgic, ci continuai să-l observ mai departe. Ajungând la vreo trei zeci de paşi deaici, lângă o buturugă, şi-a dat probabil seama că aici stătea cineva de pază; trase câtva timp cu urechea, apoi se târî în dosul buturugii, şi putui vedea cum îşi încărca arma. Ingrijată, mă pregăteam tocmai să plec din car, când băgai de seamă că omul făcea dinadinsul un anumit zgomot, un fel de foşnet, frecând cu ceva coaja buturugii după care scoase capul, ridicând în acelaş timp arma; dar când văzu că niciunul dintre noi nu se arăta precum se aşteptase el, începu pentru a doua oară acelaş joc.

Ştiam acum ce voia. Sării jos din car ca să pot da la nevoie alarma.

Ajunsei aici în momentul când d. Larsen se pregătea să sară peste perete ca să vadă de unde venea zgomotul. Sosisem din fericire încă la timp ca să-l împiedic să rămână ţinta glontelui.

— Mişeii! strigă bătând din picior bătrânul, care urmărise cu încordare istorisirea fetei; asta trebue să fi fost aşazisul avertisment mai aspru, şi ce-o să urmeze, ne putem închipui după această mică probă. N'avem o clipă de pierdut spre a ne pune în siguranţă!

E destul de lumină pentru mutare şi în aceste împrejurări oboseala nu contează, urmă el. Pregăteşte pentru toată lumea o cafea tare, Betsy; eu am să trezesc pe ceilalţi şi până într'o jumătate de oră, cată să fim la lucru!

Se îndreaptă cu paşi grăbiţi spre carul cel mare, şi Betsy se dusc şi ea, aruncând repede o privire împrejur. Eu mai stătui însă o secundă locului, urmărind mişcările uşoare ale siluetei ei zvelte; apoi luai găleata goală şi mă dusei cu ea la pârâu.

Când mă întorsei, ea era ocupată cu aprinsul focului, şi o privire însoţită de un zâmbet luminos de mulţumire mă răsplăti, când turnai din găleată în ibricul de cafea.

Fără să îndrăznesc să mai rostesc un cuvânt, dar plin de un simţământ de fericire mă uitai într'altă parte şi văzui pe Jim, care cu capul aplecat înainte şi cu ochii holbaţi se uita când la mine, când la fată. In fericirea mea îmi venea aproape să râd de existenţa feţei lui, dacă nu mi-ar fi venit în minte observaţia lui Hanoon despre pasiunea ascunsă a cocoşatului.

— Cum mai stai, Jim? întrebai eu pe un ton cât putui mai indiferent.

— Mai vesel ca oricând! cum a spus motanul când a gonit pe şoarece din cămara

cu cârnați! răspunse mușcător celălalt și plecă.

Revărsatul zorilor ne găsi în plină activitate. Cu o pricepere admirabilă, bătrânul făcuse planul pentru mutare în așa fel, încât lucrurile nu făceau casa de bârne prea neîncăpătoare, deși o casă care urma să aibă numai două camere era mică pentru atâția oameni.

Din butoaicle de provizii clădărite unul peste altul, fusese format un perete, care despărțea cam o treime din interior și care ascundea culcușul bolnavei, al lui Betsy și al copiilor. Uneltele casnice și agricole își aveau și ele locul pe bârnele de sub acoperiș și care mai târziu trebuiau să servească drept suport pentru pod. Cele patru butoaie de făină erau împărțite la cei patru pereți ca să se poată ajunge depe ele la înălțimea celor patru crăpături de ochit. Mașina de gătit, al cărei coș era petrecut prin acoperiș, se afla într'un colț liber.

Din cele patru părți laterale ale celor două care fusese alcătuit lângă casă un fel de țarc pentru cai și pentru vitele cornute, care mai fură legate cu grijă de casă și de un stâlp bătut anume. Jim își luă asupră-și sarcina destul de grea de a păzi vitele de un atac. Părțile celelalte ale carelor fuse-

seră şi el desfăcute şi întrebuinţate la întărirea ţarcului.

Cu ajutorul cafelei lui Betsy, lucrul mersese atât de neted şi de spornic, încât domnea o atmosferă cât se poate de însufleţită şi de plăcută. Iar când se crăpă de ziuă, o şi puturăm ridica pe bolnavă din car spre a o transporta pe culcuşul pregătit în casă.

Cât timp bolnava zăcuse în veşnicul semiîntuneric de sub coviltir, nimeni dintre cei de faţă nu observase halul jalnic în care se afla şi pe care lumina zilei ni-l arătă în toată grozăvia. Betsy, care dăduse o mână de ajutor lui Jim şi bătrânului, izbucni aproape într'un hohot de plâns. Şi faţa dureros crispată a lui Wilson zvâcni par'că numai cu greu şi-ar fi putut stăpâni aleanul.

Bolnava fu aşadar transportată în casă, în timp ce eu duceam pe cei doi copii care gungurcau vesel.

Restul muncii fu sfârşit în grabă, într'o stare de spirit apăsătoare, pe care nici Hanson nu izbutea s'a înlăture.

5.

Să fi fost ceasurile nouă, când Jim aruncă vitelor încă odată nutreț din belșug și apoi intră ultimul în casa de bârne, zăvorind bine ușa după el. In încăperea slab luminată, bătrânul dădu o raită peste tot, cercetând încăodată poziția sigură a fiecărui obiect adăpostit acolo și hotărându-ne apoi nouă celorlalți posturilor de pază la diferitele ferestre.

— Tot se pare că vecinul nostru ar fi un om de treabă, spuse el cu glas din nou liniștit de tot; și după pezicerea lui ne-am putea aștepta în fiece minut la atacuri.

— Nici vorbă că nu o să se lase mult așteptate, mârâi Jim; ehei, ar fi bine dacă ficcare din noi ar fi om așa de temei și

de desinteresat ca vecinul ăsta; eu cunosc totdeauna pe om dintr'o căutătură, câte parale face! Indreptă ochii lui mici scânteictori, înțepători spre mine. Eu însă socotii cel mai nemerit să mă fac a nu pricepe nici unde bate nici pe cine privește.

— O să așteptăm întâia împușcătură a bandei, apoi însă vom trage vârtos în cine s'o arăta, urmă bătrânul.

Și cine se nimerește să n'aibă pentru moment de lucru să mai ajute pe celalt la încărcatul carabinelor.

— Port eu de grijă, cât oi putea, tată, se auzi vocea Betsy-i, și când mă'ntorsei, văzui fata rânduind pe singura masă a încăperii, cornuri cu pulbere și pungi cu plumbi și rupând niște hârtie veche în petece potrivite pentru dopuri de țeavă.

Bătrânul încuviință se doar din cap, grav, și voia să-și ia postul la fereastra unde se afla tabăra femeilor, când o exclamație subită a lui Sven Hanson: „Iacătă-i!", îl făcu să-și întrerupă mersul și-l aduse în partea aceea. Un al doilea butoi tras acolo, îi dădu se la iuțeală o poziție comodă pentru observat; acum însă vedeam și eu, din locul meu, ce se petrecea.

Un pâlc de vreo cincizeci de derbedei sdrențăroși, mutre sălbatece, înarmați toți

cu revolvere, vreo jumătate din ei însă și cu carabine și arme de vânătoare dăduseră busna din pădure. Păreau cam neplăcut surprinși de aspectul schimbat al locurilor noastre. Peste tot vedeam mutre privind împrejur cu nehotărîre, pecând unele grupe se formau părând a se sfătui.

— O singură mulțumire tot le-aș trimete și anume aceluia care ne-a prevenit atât de binevoitor, bombăni Sven Larson; îl văd acolo pe mișel, care pare acum a fi conducătorul bandei...

— Nicio împușcătură, până nu știm la ce-avem să ne așteptăm dela ei! porunci bătrânul. Și, privindu-l, îl văzui că cerceta una câte una fiecare din figurile crunte. Acestea se pare că socotiseră între timp mai nemerit să se retragă din bătaia armelor noastre și se tupilară pe după copaci. Abia dispăruse însă ultimul dintre ei că și isbucni o linie de fulgerări și pârâituri din tufișele lor, și o salvă neregulată de gloanțe căzu parte în obloanele noastre parte aproape de tot de ele.

Eu lipisem instinctiv patul armei mele de obraz și, luând ca țintă tufișele ușor învăluite în fum, descărcai sgomotos odată cu Sven Hanson. In acelaș timp însă isbucniră îndărătul meu țipetele speriate ale copiilor,

însoţite de un geamăt adânc al bolnavei, care-mi turbură tare nervii. Cu un „ah!" plin de grijă bătrânul Wilson sări jos şi voi să urmeze pe fata, care alerga, palidă, spre încăperea de alături; dar la intrarea acesteia, Betsy îl opri.

— Rămâi acolo, tată, unde e mai nevoie de tine, aici de puţin ajutor poţi fi! El dădu din cap încet, ca după o luptă cu sufletul său, şi se înapoiă iar la locul lui de mai-nainte.

Urmă un mic răstimp de adâncă tăcere, întrerupt numai când şi când de plânsul înăbuşit al copiilor, tăcere care ne apăsa, vădit, pe toţi şi pe care totuşi nimeni nu voia s'o întrerupă. Jim, cu capul tras adânc între umeri, privea neclintit prin gaura de meterez de deasupra uşii spre vitele rămase afară, Sven Hanson, părea, ca un copoi la pândă, să adulmece o nouă ivire a duşmanilor, iar bătrânul părea frământat de gânduri grele. Fu o adevărată uşurare, când însfârşit Wilson începu iar:

— Sunt numai haimanale, lepădături, care se vor feri probabil să-şi sfarme dinţii atacând pereţii solizi ai blocului nostru de bârne. Să ne apere numai D-zeu de vreo nenorocire înăuntrul casei, adaugă el cu o privire spre despărţitura de-alături. Cei

de-afară vor obosi dela o vreme să ne mai hârțuiască.

— Mă tem că mișeii uneltesc ceva, spuse acum Sven, cu privirea încordată spre pădure; aerul e liniștit și tufișul cu toate astea se mișcă peste tot.

Mă uitai și eu într'acolo, dar îmi trebui toată atenția ca să mă încredințez de spusele lui. Era mai mult decât un freamăt general prin deșiș; acesta părea cutremurat de o lucrare necontenită la rădăcinile lui.

Iar o tăcere plină de pândă și observare, întreruptă numai de mișcările fără astâmpăr ale lui Jim, care părea că arde de râvnă ca să-și arunce o privire prin fereastra mea, dar care se întorcea iar încolo mărăind, la fiece căutătură a mea aruncată înapoi. Voiam tocmai să-l poftesc cu o vorbă bună să treacă la partea mea, când un „Ha!" înciudat al bătrânului îmi îndreptă din nou toată atenția în afară.

Din umbra pădurii se rostogoleau, împinse de mâini nevăzute, legături mari de vreascuri spre locul deschis și luau, în grupe de câte trei patru, drumul spre casa de bârne.

— Blestemații! scrâșni Wilson, — la asta nu m'am gândit! Ne imping mormanele de uscături sub nas, le dau foc și ne prăjesc de

vii, dacă nu fugim din vreme. Mai întâi însă să ne lămurim puţintel cât de desc li sunt legăturile de vreascuri. Jim, treci la domnul dela fereastră! Şi acum, cum vor fi ajuns în bătaia puștii, luaţi la ochi ficcare morman. Prin care o trece un glonte, trebue să lovească pe omul din dos.

Nu răspunserăm nicio vorbă, dar în tăcerea asta vorbea toată concentrarea noastră asupra minutelor următoare. Incet, dar înaintând regulat, se apropiau redutele mișcătoare, care trebuiau în acelaș timp să serve și ca o teribilă armă de atac contra noastră; cei mai din față ajunseseră aproape la mijlocul locului gol dintre noi și pădure, când bătrânul spuse cu glas înfundat: — Lăsaţi să tragem mai întâi noi dela fereastra mea niște focuri de probă și apoi încercaţi-vă și voi de-acolo norocul.

Cele două împușcături trosniră, și mici bucăţi de uscături sburară din două din legăturile din față; dar numai o clipă se produse o oprire în mișcarea lor, apoi își reluase liniștite drumul. Atunci bătrânul, răbufnind de necaz, apucă una din armele de rezervă.

Simţii cum piticul care venise acum lângă mine tremura agitat, când apucă și el carabina lui. O clipă, mă covârși și pe mine conștiința gravităţii pericolului. Era vădit

că era cu neputință în felul acesta să ne apărăm de redutele acestea ce înaintau, și când mi le și închipuii arzând jur împrejurul temeliilor casei, îmi păru că nu ne mai rămânea alta decât să ieșim împreună cu femeile și copiii și să ne expunem pe loc deschis atacului forțelor covârșitoare. Văzui glontele lui Jim urmat de tot atât de puțin succes, cât și primele două. Eram așezați mult prea jos, ca să putem pricinui vreun rău oamenilor ce se târau pe după baricadele lor de vreascuri. Nici nu-mi venea să mai stric și eu un plumb degeaba.

Atunci îmi fulgeră deodată prin cap o ideie luminoasă, dar era timpul suprem dacă era vorba să mai fie aplicată. Sării la pământ și repezindu-mă oprii brațul bătrânului care era să tragă iar.

— Așa nu mai merge, Sir, ajută-mă să mă salt în sus sub acoperiș. Să smulg o scândură depe coama lui, de-acolo trebuie să se vadă ceva din mișeii ascunși ca să-i putem ochi, mai ales când s'or mai apropia. Stăm aici prea jos.

Căscă mai întâi ochii mari la mine, apoi scăpăra în ei scânteia înțelegerii. Privirea îi sbură spre acoperiș. Acolo e pe jos o scândură peste căpriori și se poate sta bine pe ea. — Sus atunci! exclamă el cu fața înviorată, saltă-te pe umerii mei, d-le!

Eu şi apucasem, de pe butoi, unul din căpriorii transversali de peste odaie, şi, acum cu ajutorul lui Wilson, mă săltai cu avânt.

— După mine, Sven Hanson, unul n'o să fie destul! chemai eu în jos; şi abia ocupasem punctul arătat apăsând în jos cu uşurinţă şi una din scândurile de pe coamă, că prietenul se şi găsea îndărătul meu, făcându-şi şi pentru el o deschizătură la fel în acoperiş. Aruncai repede o privire iscoditoare spre luminiş. Primele legături de vreascuri nu mai erau decât la treizeci de paşi cel mult, şi se putea calcula aproape cu minuta timpul când vor fi ajuns la casă. Dar spre bucuria mea, începui să văd unele picioare ivindu-se pe după mormanele mişcătoare: încă zece paşi, mai aproape şi vom putea găsi ţinte sigure pentru cartuşele noastre.

— Nici aşa n'o să facem nicio ispravă, mormăi Sven, prea vedem puţin din corpurile lor, ca să nimerim sigur, şi două împuşcături greşite ar stârni toată banda împotriva noastră. Aici se potriveşte o bună încărcătură de alice, care să le paralizeze picioarele. Ia tu arma mea şi îngrijesc eu restul.

Numai decât recunoscui ce fericită era ideia lui Sven Hanson. Ţevile de alice ale celor două puşti cu două ţevi erau încărcate

încă dela plecarea noastră la drum, o pungă plină însă de alice se afla la bagajele noastre, şi cu o încordare febrilă aşteptam momentul în care să pot slobozi întâia încărcătură.

Văzui atunci deodată primul pachet de vreascuri pornind cu o mişcare mai repede, şi ca la un semn urmau în grabă egală celelalte; încă două minute, şi trebuia să ajungă. Eu însă puteam deosebi acum câteva picioare acoperite cu sdrenţe care se mişcau repede, şi în clipa următoare trozni prima mea împuşcătură.

Din svâcnirile şi tresaltările dureroase ale mădularelor ce le puteam vedea, precum şi din subita oprire pe loc a mormanului putui judeca succesul meu. Dar cei următori se şi apropiaseră, şi eu înşfăcând arma lui Sven, trăsei din nou. Cu un răcnet sălbatic sări în sus o figură, devenind apoi tot atât de repede invizibilă. Dar acum eram fără armă, pe când al treilea şi al patrulea pachet de veascuri se apropia, iar vreo şase până la opt asemenea redute luau acum direcţia spre partea cealaltă a casei. Voiam tocmai, cu un strigăt disperat să reintru în casă, când vocea lui Sven răsună iar lângă mine:

— Na grăunţe proaspete, trage vârtos!

Armele golite, înapoi în jos; acolo încarcă de zor toți!

— Pentru D-zeu, vezi spre dosul casei! exclamai repezind pușca încărcată la obraz, iar peste o clipă urmă împușcăturii mele un blestem urlat. In acelaș timp, înainte chiar de a fi apucat noua pușcă ce mi se întindea de jos, celelalte pachete părură a se opri din mers. Auzii totdeodată pe Sven, spărgând acoperișul spre dosul casei. Două împușcături urmară una după alta, se ridică de jos un tărăboi de vaete, iar Sven le răcni: — Fugiți nenorociților, dacă nu vreți să vă semănați hoiturile pe câmp!

Și văzui deodată toată echipa legăturilor de vreascuri încetând mișcarea, iar mai bine de o duzină de indivizi, năpustindu-se, prinși de frică panică, spre desișul pădurii.

— Urra! auzii strigătul de triumf al lui Jim de jos, și două împușcături bubuiră după fugari; apoi însă răsună glasul bătrânului:

— Lăsați-i în plata Domnului; își vor da barem de-acum seama că nu au de-aface cu niște mișei ca ei!

— A! o încărcătură de astea de alice e o comoară neprețuită! râse voios Sven Hanson. Eu cred că din prima împușcătură le-am lipit de trup la vreo trei câte un bilet

de amintire pe multă vreme. Doamne, cum le mai sfârâie tălpile!

— Dar ăstora de aici le-a pierit piuitul! întâmpinai eu, arătând spre victimele împuşcăturilor mele. Acestea, căzute în iarbă, încercau să se târască încolo neobservaţi, dar alicele din carne pe unii îi făceau să schioapete, pe alţii să se târâie scâncind deabuşile.

Trebuirăm să ne spunem că primejdia de moment trecuse, şi aprins încă de ardoare dar şi de simţimântul loviturii isbutite, mă apucai de un căprior şi săltai înăuntru. Wilson mă prinse pe jumătate în braţele lui; întâia mea privire însă rămase atârnată de faţa Betsy-i care cu o expresie radioasă se îndreptase spre mine.

— Asta a fost o lovitură, Sir, care preţueşte poate atâta cât viaţa noastră a tuturor şi tot avutul nostru! exclamă bărânul.

Imi venea, fericit de vorbele acestea, să-l îmbrăţişez pe vorbitor, dar din ungher mă isbiră ochii încruntaţi ai lui Jim, care părea a supraveghea fiecare din privirile mele, şi fără de voie îmi înfrânau avântul.

— Sven a lucrat poate cel mai bine, Sir! întâmpinai eu, strângând mâna ce mi-o întinsese bătrânul.

— Să lăsăm vorbele — mai e de lucrat şi

încă la iuţeală! exclamă numitul, lăsându-se jos de pe acoperiş. Dacă blestematele de vreascuri rămân pe loc, ne pomenim iar îndărătul lor cu câţiva din ticăloşi, până nici nu prindem de veste.

Wilson aprobă din cap. — Inainte, băeţi, să tăiem legăturile şi apoi foc în vreascuri. Tu, Betsy, în vremea asta stai de pază să vezi de nu se arată ceva suspect din pădure.

După cinci minute, semicercul de crengi uscate ardeau cu vâlvătăi, acoperind cu fum des orice vedere în depărtare.

Ne înapoiasem, după o retragere grăbită, iar în casă, la posturile noastre de mai înainte, pentru cazul că banda abia respinsă, ar încerca un nou atac, la adăpostul fumului; dar totul rămase liniştit, iar peste un sfert de ceas, numai câte o grămadă de cenuşe albă sau de cărbuni pe stinse mai arătau locul primejdiei înlăturate.

Trecuse de mult prânzul, când ne liniştirăm însfârşit deplin. Betsy era ocupată cu prepararea mâncării, pe când bătrânul sta în locul despărţit lângă bolnavă. Jim făcea de gardă sub acoperiş, supraveghiând împrejurimea; Sven se aruncase pe streatul lui de paie, aşteptând timpul când să-l schimbe pe Jim. Eu însă şedeam deoparte

pe geamantanul meu şi urmăream mişcările fetei sau mă pierdeam în contemplarea profilului ei fermecător.

Când şi când i se urca o roşeală în obraz, ca şi când observase privirea mea ce-o urmărea. Şi atunci mă grăbeam să-mi întorc capu'ncolo şi să fac vreun sgomot de om care trebăluieşte ceva, pânăce puteam, cu prudenţă, să-mi reiau contemplarea admirativă.

Evenimentele din seara din urmă, mă apropiaseră de familie mai mult ca oricând; mi se părea că o prăpastie dispăruse între fată şi mine.

6.

Prânzul se sfârșise; fusese mai tăcut decât ar fi fost de așteptat după întâmplările prin care trecusem. Wilson părea iarăși frământat de griji cu privire la soarta bolnavei, iar trăsăturile lui Betsy, care-și observa în tăcere tatăl, reflecta întocmai expresia feței acestuia. Cât despre Jim, care fusese schimbat din post de Hanson, el părea supărat cu sine însuș și cu lumea întreagă.

După masă, bătrânul stăruise ca, în timp ce el avea să stea de veghe, noi să fragem un pui de somn, ca să recâștigăm ceeace pierdusem noaptea și ca să putem răspunde la noapte cu forțe proaspete oricărui atac. Iar el avea să se culce ceva mai

târziu. Şi într'adevăr, de cum se retrase Betsy, ne aruncarăm şi noi mădularele noastre trudite pe culcuşul de paie, uitând într'un somn greu, de oboseli, de griji şi de primejdii.

Afară tocmai asfinţea soarele, aruncând lumini roşiatice în casă, când tresării, trezit de un puternic strigăt al bătrânului: — Toată lumea la posturi! Vine un parlamentar. Crează dracul în pacea lor!

Intr'o clipă eram toţi cu arma în mână, fiecare la crăpătura lui de ochit.

Pe terenul descoperit dintre casă şi păduре, venea unul din oamenii ceia cu înfăţişarea sălbăticită, din care avusesem azi un întreg târg de mostre. Omul ţinea un baston cu un petec alb la capăt.

Wilson îl lăsă să se apropie până la cincisprezece paşi, apoi îi strigă un „Stai!" poruncitor.

Solul se opri şi ridică în sus o hârtie împăturită.

— Las'o jos! Cincizeci de paşi îndărăt! fu noua poruncă a farmerului.

Omul se supuse, puse o bucată de lemn peste hârtie ca să nu zboare, şi spunând:

„— Nu e nevoie de răspuns", ne întoarse spatele.

— Ad'o încoace, Jim, dar nu te expune, urmă Wilson, când solul dispăru în desiș. Toată comedia asta poate fi doar un mijloc de a ne momi afară! Şi în timp ce eu şi Hanson stăteam cu arma la ochi, Jim începu să se târască prudent spre hârtie.

Dar prevederea aceasta era inutilă; în tufişuri nu era nicio mişcare, şi după câteva clipe, Wilson lua din mâna lui Jim hârtia murdărită şi mototolită, despăturind-o cu o curiozitate încordată.

Timp de câteva secunde, ochii lui priviră cercetător scrisul stângaci de creion, apoi clătină dezamăgit din cap şi începu să citească tare:

La dracu să vă duceţi şi sufletele voastre să-i ţină tovărăşie în focul cel veşnic!

Aflaţi prin aceasta că n'o să mai fim aşa de proşti să vă mai atacăm în faţă; dar să ştiţi că dacă trupurile voastre nu-s vrăjite, de noi nu scăpaţi. O să vă stârpim de pe pământul nostru. Un deget de-al vostru n'o să se poată arăta la lumina soarelui, fără să devie ţinta a zece ţevi de puşcă încărcate; nicio noapte n'o să treacă fără să vă pomeniţi în primejdie de moarte de unde vă aşteptaţi mai puţin. O să fiţi urmăriţi pe lumină şi pe întuneric, şi din fiecare tufiş

şi din fiecare şanţ vă va răsări în spate un ucigaş. Şi chiar dacă zece ani n'aţi pune piciorul pe-afară, gloanţele noastre vă vor găsi şi în gaură de şarpe. Fiţi blestemaţi! Carnea voastră să fie hrană lupului pre-riei şi oasele voastre să le înălbească soarele.

Urmară câteva minute de tăcere adâncă şi apăsătoare. Simţeam, eram convinşi, că oamenii aceştia erau serios hotărîţi să-şi pună în aplicare ameninţarea, că n'aveam înaintea noastră o bătălie deschisă, ci o luptă împotriva asasinatului mişelesc.

— Se pare totuş că tâlharii aceştia mai respectă anumite forme şi mai păstrează o anumită, „loialitate hoţească" începu însfârşit Wilson cu un zâmbet mohorît, altfel şi-ar fi putut pune în aplicare planul şi fără acest avertisment.

Făcu o pauză, în timp ce pe fruntea lui părea că se zugrăveau gândurile ce-i frământau pe rând mintea. Deocamdată să fim cât de prudenţi putem, ce va fi mai târziu, om vedea. Luna răsare târziu, şi cu toată primejdia, de cum s'o întuneca, unul din noi o să trebue să facă de sentinelă pe-afară.

— Asta las'o 'n seama mea, vere Wilson!

îl întrerupse pripit Jim, nu e nevoie ca în toate celea să se distingă numai alții.

Bătrânul dădu din cap aprobator, și cu toată seriozitatea momentului, zâmbi:

— Fie pe-a ta, vere Jim, răspunse el, mă bucură că poți și tu odată vorbi ca oamenii, fără prostiile tale!

Cocoșatul mormăi ceva aruncând o privire ursuză spre mine, par'că'ar fi vrut să arate că aci trebuia căutată cauza atitudinei lui schimbate, și se 'ntoarse iar spre crăpătura de ochit.

Wilson însă își trecu încet mâna peste față și spuse:

— Trebue să-mi mai frământ puțin în minte toate astea, spuse el, și pe urmă mai vorbim noi. Până atunci, și cât timp e lumină, nu slăbiți pădurea din ochi, și se duse în încăperea din dos.

— Hm, am cam nimerit într'o capcană de șoareci, spuse în șoaptă Hanson apropiându-se de mine. Ai vreo ideie ce-i de făcut, prietene?

— Să rezistăm, Sven, și orice s'ar întâmpla, să privim lucrurile 'n față! îi răspunsei eu.

El se scărpină la ceafă.

— Atunci, nici mie nu-mi rămâne altceva

de făcut, deşi nu văd deloc dece nu s'ar găsi şi într'alt loc un teren frumos, dar fără lupii ăştia cu două picioare.

— Ai fi în stare să-l părăseşti pe bătrân, tocmai acum când vezi că n'o mai poate urni pe bolnavă din loc? întrebai eu.

— Devotamentul tău o fi având el tâlcul lui, răspunse el râzând; dar ai dreptate, ca oameni de onoare nu putem proceda în alt fel, curaj, aşadar!

7.

Se lăsase seara; depe butoaiele clădărite unele peste altele, o lampă cu gaz lumina sărăcăcios de tot cele două camere.

Jim îşi şi luase în primire postul afară, pe când Hanson, care se oferise să-l schimbe la ivirea lunei, dormea pe culcuşul lui de paie.

Betsy tocmai venea dela bolnavă şi dela copii.

— Cum îi merge? o întrebă el încet.

Fata clătină din cap cu o privire tristă, ca şi cum jalea ar fi apăsat-o prea tare, se aşcză pe unul din scaune.

Bătrânul dădu din cap ca şi cum ar fi răspuns unui gând propriu, apoi îi urmă exemplul.

— Aş vrea să vorbesc câteva cuvinte cu d-ta, Mister Larsen! Tonul era aşa de stins, capul îi atârna atât de descurajat în piept, încât mă aşteptam să aud din gura lui o nouă veste rea.

Imi trăsei scaunul lângă al lui.

— Ascult, Mr. Wilson, spusei eu, în timp ce el chibzuia cum să'nceapă.

— In puţinul timp de când suntem împreună, d-ta ne-ai fost un prieten atât dc adevărat, şi am căpătat o aşa de mare stimă de d-ta, Sir, începu Wilson, încât după o scurtă pauză, aruncând în acelaş timp o privire prudentă spre Hanson adormit, — încât, continuă el, am o adevărată datorie de conştiinţă să-ţi spun pe şleau cum stau lucrurile.

Intr'un cuvânt nu pun nici cea mai mică speranţă în rezistenţa noastră împotriva unei bande care are asupra noastră avantajul numărului şi a unei complecte lipse de scrupule. Mâine poate să ne trezim cu toate vitele împuşcate, şi dacă ni se sfârşeşte provizia de apă, drumul la pârâu are să ne ducă printre gloanţele acestor oameni.

Incă de când mi-am dat seama ce piedici stau aici în calea unei colonizări tihnite, ar fi trebuit să te dezleg pe d-ta şi pe camaradul d-tale de cuvântul dat şi să nu vă târăsc

cu noi pe soarta care ne aştcaptă. Acum îmi dau seama binc de asta. Nu puteam însă renunţa la speranţa a cărei împlinire ar fi dat întregei noastre existenţe o altă întorsătură. Şi atât pentru justificarea mea, cât şi ca semn al caldei mele încrederi, dă-mi voie să-ţi povestesc pe scurt trecutul meu.

Puse amândouă mâinile pe genunchi, privi câteva clipe în tăcere în pământ, apoi continuă.

— Eram un om bogat, Sir, când a murit nevastă-mea dintâi. Betsy a mea era încă prea tânără ca să poată înlocui gospodina la o fermă destul de mare, aşa că mă hotărâi să mă recăsătoresc. Soţia mea deacum stăpânca împreună cu doi fraţi ai ei o moşie întinsă şi bine lucrată. Ca să nu se piardă prin formalităţile de împărţire a pământului şi prin vânzare o mare parte din valoare, mă înţelesei cu cei doi fraţi ca fratele mai mare să preia farm-ul meu de până atunci drept compensaţie; fratele mai tânăr, Jim, rămase la noi având drept la partea lui din venit, iar eu preluai moşia, stabilind totodată şi care era partea care i se cuvenea lui Betsy.

Abia mai târziu, cu prilejul unor neînţelegeri cu vecinii cu privire la demarcaţia terenurilor, descoperii că măsurătorile şi

actele de proprietate fuseseră făcute într'un mod nemaipomenit de uşuratic. Unele din hârtii nu se potriveau nici cu numerele parcelelor pe care le stăpâneam. Ca să pun actele în ordine, le dădui toate spre cercetare avocatului meu, un om bătrân şi cu experienţă. Cu prilejul cercetărilor mai eşiră la iveală şi alte lucruri ciudate. In arhiva cadastrului nu se mai găseau copiile actelor din anii care mă interesau pe mine. Devenea inevitabilă o nouă stabilire judecătorească a hotarelor moşiei mele. Mai eşiră la iveală urmele unor vechi pretenţii de moştenire, de care însă nu se ştia ce se alesese.

Avocatul trimisese pe moşia mea pe primul lui secretar, un oarecare Barclay, care după săptămâni de cercetări răuşise să descurce chestia. Hârtiile se mai aflau însă tot în mâna avocatului, când îmi veni pe neaşteptate vestea că bătrânul fusese găsit mort în patul lui cu trei zile înainte.

Când sosii la oraş, biroul lui era închis. Pe al doilea secretar al lui îl găsii, dar pe Barclay ia-l de unde nu-i. Obţinui prin decizie judecătorească, dreptul de a-mi lua actele mele dintre hârtiile lăsate de el. Dar cu toate că tot ce privea pe alţi clienţi ai răposatului se găsea în cea mai bună ordine, hârtiile mele dispăruseră fără urmă.

După opt zile speranţele mele de a-mi regăsi actele fură crud spulberate. Pretenţiile de moştenire pe care le credeam de mult înmormântate înviară brusc. Pretinşii moştenitori prezentară nişte vechi acte de proprietate şi cerură nu numai toată moşia noastră, ci şi despăgubiri pentru atâţia ani cât moşia fusese în mâini străine. Hârtiile mele ar fi dovedit negru pe alb netemeinicia pretenţiilor lor; din nefericire însă, nu puteam opune acestor pretenţii de cât cuvântul meu.

Tot nu voiam însă să cred că eram victima unui furt mişelesc, când soţia mea îmi spuse că într'o zi, când eu lipseam de-acasă, Barclay ceruse câteva hârtii din biroul meu, iar ea, fără să bănuiască nimic, îi dăduse cheia. Constatai că pierise şi adeverinţa pe care mi-o dăduse avocatul în schimbul actelor mele. Bănuelile la care căzusem fură acum confirmate: aflai că încă de mai multe săptămâni, Barclay, dispărutul, fusese în strânse relaţiuni cu cei ce voiau să-mi smulgă proprietatea. Dar cu toată cheltuiala ce o făcui, nu putui găsi urma canaliei de secretar.

Procesul începu, şi se sfârşi repede, dând câştig de cauză adversarilor mei. Trebuii aproape să consider ca un semn de

mare îndurare din partea lor că-mi dădură voie să iau, din averea mea mobilă, lucrurile necesare pentru întemeierea unei noi gospodării în Vest.

Dar şi mai cruntă deveni lovitura soartei prin amărăciunea soţiei mele, care privea uşurinţa ei cu privire la Barclav drept cauza ruinei noastre. Cum sfredeleşte în ea gândul acesta, devenit ideie fixă, îţi poţi da seama şi d-ta numai văzând cum arată femeia aceasta care nu de mult era numai putere, sănătate şi tinereţe.

Povestitorul îşi îndreaptă cu un oftat înăbuşit trupul din poziţia lui încovoiată, şi urmă:

— Când vizitai pentru prima dată locurile acestea ca să aleg o nouă poziţie pentru familia mea, dădui la întoarcere de urmele unui om în privinţa căruia nu încăpea îndoială că era Barclay, care se dusese şi el în Vest, în Minnesota. Colonişiii ce se stabilesc peaici sunt încă rari, şi mai ales înfăţişarea lui orăşenească bătuse la och celor câţiva farmeri la care trăsese p drum. Cercetările făcute în patrie, printre foştii lui cunoscuţi, dădură mult temei bănuelilor mele, şi începui a doua mea călătorie încoace aproape cu convingerea că într'o bună zi mă voi întâlni cu omul meu.

— O vreme am mai crezut, urmă din nou Wilson, că puşlamaua o fi amestecată în speculaţia-asta murdară cu parcelele. Dar ziua de azi, când am văzut om cu om toată banda şi chiar o probă de arta lor în alc scrisului, m'a scăpat de speranţa aceasta înşelătoare. V'aş fi propus să ocolim piedicile de-aici şi să ne mutăm cu toţii în altă parte, dacă soţia mea, care trage să moară dar cine ştie cât o mai poate duce aşa, nu m'ar fi legat de locul acesta. D-tale îţi fac însă următoarea propunere: Ai cumpărat deunăzi dela mine un cal. Eu însumi am stăruit să facem târgul acesta, ca să fiu sigur de interesul d-tale pentru întreprinderea noastră comună. Banii aceştia îţi stau acum la dispoziţie, în caz că doreşti să-ţi încerci singur norocul. In cazul acesta îţi cedez carul cel mic, uneltele necesare şi o parte din alimente; d-ta ai pleca atunci cu camaradul d-tale spre localitatea cea mai apropiată. Pregătirile le vom face cu puţin înainte de revărsatul zorilor, când haimanalele ne vor stingheri cel mai puţin. De acolo ai să poţi căuta o regiune mai paşnică. Dacă apoi nu ţi-ar veni greu să ne dai de ştire unde v'aţi stabilit, ne-ar fi poate cu putinţă, dacă mai trăim, să vă urmăm şi noi într'acolo.

— Ingădue-mi o întrebare, Sir, îl între-

rupsei eu. Propunerea d-tale e inspirată numai de grija pentru binele nostru sau şi de dorinţele d-tale?

In clipa aceasta nu mă gândeam la independenţa ce mi se oferea. Simţeam doar imposibilitatea de a mă despărţi aşa de brusc, poate chiar pe totdeauna, de familia aceasta, şi anume tocmai în momentul când avea cea mai mare nevoe de ajutor şi când plecarea noastră mi-ar fi părut mie cel puţin, cea mai mare laşitate.

— Dorinţele mele? întâmpină bătrânul ridicând spre mine ochii cu o expresie de mirare, — nu ţi-am mai spus că am ajuns să te stimez şi să te preţuesc din toată inima şi că mă gândesc numai să nu te încurc în situaţiile neplăcute ce ne reţin aici, şi pe care ţi le poţi cruţa?

— Bine, Sir, atunci rămân aici, răspunsei cu, iar Sven stă acolo unde sunt şi eu! Dă-mi voe, Sir, urmai eu emoţionat, când Wilson voi să obiecteze ceva, — când încă nu era vorbă de nicio primejdie, ţi-ai unit planurile d-tale cu ale noastre, cu toate că nu aveam ce-ţi oferi alta decât puterea noastră de muncă. Acum când prezenţa noastră poate contribui poate cu ceva la o mai bună asigurare a dv., să ne despărţim din cauza primejdiei ivite şi să urmăm nu-

mai avantagiile noastre? Nu ne cunoaşteţi bine, Sir; câtă vreme nu ne arătaţi uşa, soarta dv. va fi şi a noastră.

— Nu ţi-am spus-o eu dinainte, tăticule? se auzi acum vocea Betsy-i cu o satisfacţie bucuroasă, şi când ridicai ochii spre ea, întâlnii şi o privire minunat de luminoasă a fetei, care, cu mâna întinsă veni către mine.

— Iţi mulţumesc Mister Larsen, spuse ea, şi mai ştiu că nici tata nu-ţi va uita niciodată hotărîrea de-acum.

Simţii mânuţa asta moale strângându-mi uşor degetele, şi o reţinui fără voe şi eu într'a mea. Imi cufundai privirea în aceşti ochi adânci, strălucitori, care păreau a mi se oferi acum sinceri şi calzi. Abia auzii prelungul: „Hm!" al bătrânului care părea a exprima pe jumătate satisfacţia lui, şi pe jumătate nedecizia lui de a ne primi jertfa, — când uşa casei se deschise brusc.

— E aici, vere Wilson, e aici! strigă dând busna înăuntru Jim.

Fata desfăcu speriată mâna dintr'a mea, iar noi bărbaţii ne uitarăm surprinşi după arme. Privirea repede şi ageră a cocoşatului şi zărise însă grupa ce o înfăţişam noi la intrarea lui. Pasul i se înţepeni, şi încet îşi plimbă ochii înghеţaţi şi larg căscaţi de

la mine la fată şi apoi la chipul fermierului. Cu sprâncenele încruntate şi cu buzele strânse întoarse însfârşit capul spre uşă, pe care tocmai intra vecinul şi spuse însfârşit cu ciudă:

— Dumncalui o să spue mai bine ce şi cum; dela dânsul am aflat-o: Barclay e aici!

Numele acesta păru a fi avut efectul unei lovituri de ciocan asupra nervilor bătrânului; sări în sus, privirea îi alerga dela cocoşat la cel ce intrase şi în secunda următoare mâna lui apucase braţul acestuia:
— Barclay, Sir! Barclay? Unde, pentru D-zeu!

Străinul se uită cu un zâmbet la omul agitat. — Păi, nu chiar aici, întâmpină el liniştit, dar cred că poate fi găsit dacă ţineţi atâta. Am auzit că zace de friguri...

— Şi d-ta crezi că el e? Or mai fi şi alţi Barclay.

— Dar nu fiecare din ei au un neg aşa de roşu pe nas, nici nu poartă fiecare o vestă verde de catifea cu nasturi albi, chiar dacă acum e ruptă, şi nici nu e în acelaş timp un fel de advocat, obiectă Jim, încă burzuluit dar cu deplină hotărîre. Aşa cum mi l-a descris vecinul afară, nu e chip să fie

altul. El e aici chiţibuşarul şi uneltitorul, capul tuturor mişeliilor...

Wilson zâmbi cu un aer ciudat străinului.

— Domnule, urmă el apoi, dacă pot da cu ajutorul d-tale de acest Barclay, să ştii că ai fi mântuit probabil de mizerie o familie şi te las să hotărăşti singur cum să-ţi răsplătesc serviciul. Acum spune numai, pentru D-zeu, mai repede, cum şi unde se poate face lucrul, dar gândeşte-te că omul acesta nu se va expune de bună voie unei vizite din parte-mi.

— Imi cam închipuiam, întâmpină celalt, scărpinându-se pe gânduri pe după ceafă, dar tocmai acum s'ar putea, odată ce tot trebue. Cu totul fără primejdie n'o să prea fie, căci câţiva din bandă locuesc la câţiva paşi de coliba lui; totuşi am putea, câtă vreme luna mai e pe după pădure, barem să ajungem neobservaţi acolo.

— Atunci haidem, omule, numaidecât! exclamă Wilson fără a-şi ascunde agitaţia, — Doamne, Doamne, de-ar fi cu putinţă! adaugă el strângându-şi fruntea în mâini... Tu trebue să rămâi acasă Jim, în caz că s'ar întâmpla ceva cu bătrâna. Casa e de altfel atât de solidă, că poate fi apărată, în caz de atac, chiar şi numai de doi inşi, de

tine şi mister Sven Hanson; la nevoe ştie şi Betsy să descarce o armă la ţintă. Dacă d-ta însă, Sir, se întoarse el către mine, vrei să ne însoţeşti, ai să-ţi dai seama de toată însemnătatea acestui drum.

Eu îmi şi înşfăcasem pălăria şi arma, în timp ce el lua felinarul şi amnar şi cremene. Incă odată îşi roti privirea prin toată casa; zâmbi liniştitor fetei, care observa cu ochi mari, atenţi, îngrijoraţi, scena, şi apoi se adresă călăuzului: Suntem gata, Sir!

— Bine, Sir, şi sunt şi eu gata, spuse el, un gât bun de whisky însă, c o straşnică doftorie de friguri în asemenea marşuri de noapte.

Jim fu numaidecât cu sticla la îndemână, şi ciocni de „bună şi lungă prietenie" cu colonistul; ochişorii lui sclipeau între timp cu un fel de mulţumire întunecată. Eu mă străduiam zadarnic, să pun vreun tâlc în această expresie a mutrei lui. După ce luasem şi eu puţin în cinstea celorlalţi, din „doftoria de friguri", pornirăm. Când să'nchid uşa după mine, mai aruncai o privire pe Betsy, şi mai îmi veni să cred că ea o aştepta; o rază luminoasă din ochii ei mă lovi.

Fără sgomot şi ascunşi cu totul de întuneric, păşirăm pe cursul râuleţului până la

marginea pădurii. Aci însă călăuza se opri.

— Acum trebuie să mergem unul câte unul, spuse el încetişor, mai că nu e potecă, şi trebue şi eu singur să caut mai întâi intrarea în tufiş; cu atât mai siguri suntem de orice atac.

El se depărtă, şi eu mă apropiai de Wilson: — Il crezi atât de sigur pe omul acesta, încât să te dai aşa pe mâna lui? întrebai încet.

— N'avem altă alegere, decât să îndrăznim ceva, sau să renunţăm la orice nădejde în vremi mai bune, răspunse el pe acelaş glas; deplina încredere totuşi, a fost mai rar înşelată de cât o jumătate de încredere!

O şuerătură slabă a colonistului ne înştiinţă să-l urmăm, şi strâns apropiaţi unul după altul, ţinându-ne unul de haina celuilalt, intrarăm în desiş. Pentru mine, încă din primul moment, a fost o enigmă, în ce chip călăuza îşi găsea drumul. Prin mijlocul unui tufiş des de-mi biciuia obrazul şi ne făcea să avem mare grijă de armele noastre încărcate, înaintam fără drum, poticnindu-ne la fiece pas de rădăcini şi plante agăţătoare. Cu greu, dar ferindu-ne pecât cu putinţă de orice sgomot, luptarăm astfel ca la o jumătate de ceas, când deodată miji

înaintea noastră o lumină slabă, căpătarăm teren neted sub picioare şi călăuza noastră se opri din mers. Stăteam la marginea unui mic loc deschis, care primea acum primele raze al lunei ce răsărea. Dintr'o parte murmuia răuleţul.

— Acolo e, spuse colonistul în şoaptă; acum niciun sgomot, îndată după primele tufişe sunt colibele camarazilor lui.

Incepu să ocolească locul deschis, urmând marginea pădurii pânăce ni se deslușì mai bine în lumina slabă o construcţie foarte scundă.

— Eu am să rămân de pază ca să nu ne surprindă ceva neprevăzut, începu călăuza noastră din nou. Fiți numai atenți la şuerătura mea, în caz că dracu îşi vâră coada. Şi acum vezi-ți de interesul care te aduce, şopti el dispărând în tufişe.

Wilson stătu aproape două minute tăcut examinând situaţia noastră. Urmează-mă pe cât se poate de neobservat, spuse el cu glas încet detot, şi de cum vom fi intrat nu mai slăbi din ochi pe potrivnicul nostru şi ţine-ţi mereu arma gata să tragi; nu se poate şti ce se întâmplă. Eu voi putea lucra mai liber, dacă mă ştiu acoperit faţă de acest pungaş fără de seamăn.

Imi strânse cu putere mâna şi începu a-

poi să străbată târându-se, spațiul până la colibă. Acolo își aprinse felinarul, acoperindu-i lumina cu pulpana hainei lui largi, lăsând să scape numai o rază pentru a-i lumina ușa. Când îl ajunsei, îl văzui pe bătrân în picioare în ușa întredeschisă doar pe jumătate, și cercetând cu lumina fiece obiect dinăuntru.

Pe un culcuș jos, sărăcăcios, care ocupa jumătate din încăpere, zăcea un om acoperit cu totul de pături de lână. Totuși, decum raza îi atinsese fața, omul sări în capul oaselor, ridicând în sus un revolver smuls de sub căpătâi. Dar în aceeaș clipă Wilson îi și apucase, cu dreapta lui liberă, mâna înarmată.

— Nici un sunet, Sir, și niciun gest dușmănos, exclamă bătrânul cu glas înăbușit, nu vin ca dușman. Dar o singură încercare de amenințare, și ești un om mort, Barclay!

Fața palidă a omului care ședea pe pat se ridicase încremenită de surprindere spre vorbitor și brațul lui înarmat recăzu jos. Apoi îndreptă ochii spre mine care stam cu degetul pe trăgaci în ușa întredeschisă, și trăsăturile lui slăbite părură a se însufleți încet de-un zâmbet batjocoritor.

— Mister Wilson vasăzică, în orice caz noul nostru vecin, spuse el ironic. Se pare

că te-ai înconjurat de tot felul de forme, ca să-mi faci o vizită. Dacă îmi trimeteai carta d-tale de vizită, ţi-aş fi cruţat poate drumul în toiul nopţiţi.

— Te previn, Barclay, să n'o iei cu mine pe tonul ăsta, întâmpină Wilson căruia mânia îi urca în obraz, — eşti de data asta în puterea mea, Sir.

— Te rog lasă-mi încheetura mâinii dacă nu vrei s'o sfarmi, spuse celalt fără să-şi schimbe tonul; pentru mai bună înţelegere între noi n'ai decât să pui revolverul meu pe lada de colo.

Bătrânul îl privi întunecat, îndeplini însă apoi dorinţa lui, iar Barclay se culcă la loc încet, sprijinindu-şi capul pe cot.

— Ei, Sir, acum că eşti încredinţat că sunt neprimejdios, pot întreba de scopul vizitei d-tale?

Wilson puse încet felinarul pe ladă şi încrucişându-şi apoi braţele peste carabina sa spuse: — Neruşinarea d-tale n'are într'adevăr pereche decât ticăloşia d-tale, Sir. Nu ştii vasăzică, dece mă întâlnesc aici în sălbăticimea Vestului cu d-ta?

— Mi-aş putea combina oarecare vagă legătură, rânji celălalt, dar prefer să-ţi las d-tale cuvântul.

Pe fruntea lui Wilson se aduna o furtună. — Dacă mă mai îndârjeşti cu acest fel de a vorbi, Sir, spuse el întunecat dar răspicat, te leg pachet de mâini şi de picioare şi te iau cu mine...

— Ţi-ar fi cam greu şi te-aş ruga chiar în interesul d-tale să nu încerci gluma asta. Bagă de seamă, rosti el cu o fulgerare sinistră în och,i pe ce teren te afli.

— Dacă ştii dece sunt aici, întâmpină bătrânul, nedumirit par'că asupra atitudinei de luat, dece adaugi la faptele d-tale ruşinoase şi batjocura? Dece iriţi pe un om, pe care mişelia d-tale l-a aruncat în nenorocire?

Barclay se ridică încet şi strânse din umeri.

— Cu vorbe de acestea nu o să ajungem niciodată la un rezultat între noi, spuse el. Ceeace numeşti faptele mele ruşinoase era pentru mine o despăgubire necesară. Vezi, nici măcar nu caut să neg şi am să-ţi explic liniştit. Titlurile d-tale de proprietate, până nu le-ai predat pe mâna mea, n'ar fi putut căpăta vreo valabilitate în faţa niciunei autorităţi judecătoreşti. Eu, Sir, am pus regulă în interesele d-tale, am şezut nopţi târzii căutând cauzele acelor erori prin munţi de registre funciare şi dosare de acte, m'am chinuit săptămâni de zile cu stabilirea încălcărilor ce se făcuseră terenurilor d-tale, şi ceeace la urmă am aflat şi rectificat şi stabilit, ceeace asigura avutul d-tale era o faptă, care valora exact atât ca şi când ţi-aş fi dăruit din nou toată averea d-tale. Şi cu ce mi-ai răsplătit-o? Intreabă-te numai dacă bogătaşul a avut chiar cea mai mică recunoaştere pentru talentatul, conştiinciosul arhivar, dacă mândrul plantator s'a gândit măcar că-i datora cea mai

simplă mulţumire. Ce făcusem, era simplă datorie de grefier, măcar că în întreg Kentucky poate numai puţini ar fi avut ageri-mea, cunoştinţile şi răbdarea să rezolve o asemenea problemă. Deaceea, Sir, am ţinut lucrarea mea drept proprietatea mea şi mi-am oprit-o. Urmarea îţi va fi arătat, cât valora.

— Şi tot d-ta ai fost cel care mi-ai ridicat în cap de vechii pretendenţi ai moştenirii! spuse Wilson, apăsând ochii pe chipul celui care vorbise.

Barklay încrucişă braţele pe piept şi privi o clipă drept înainte ca şi cum nu auzise întrebarea. — Vreau să-ţi fac o propunere, Sir, spuse el apoi deodată. Mie mi s'a urît cu viaţa de-aici, frigurile nu mă lasă nici să trăesc, nici să mor, şi decând am păţit că alţi oameni au fost şi mai nerecuoscători decât ai fost d-ta, m'am gândit adesea la poziţia d-tale şi m'aş fi pus chiar în legătură cu d-ta dacă aş fi ştiut locul unde te aflai. Ia spune: Cât socoteşti d-ta că i s'ar fi cuvenit scriitorului, care a limpezit drepturile d-tale de proprietate?

In obrazul bătrânului năvăli o flacără subită, care făcu apoi loc unei adânci palori tot atât de subite. — Nu vreau să discut aşa ceva, spuse el încet, aş vrea însă să vorbesc de răsplata, pe care aş asigura-o orişicui care a pune în mâna mea titlurile valabile ale proprietăţii mele.

Celalt clătină din cap dispreţuitor. — Nu merge aşa, d-le, spuse el, şi un mic amă-

nunt te va lămuri deplin. Când lucrarea la care am trudit atâta pentru d-ta, nu mi-a fost răsplătită, ceea ce m'a îndreptăţit s'o consider ca lucrul meu, m'am gândit firește, s'o valorific altundeva. Am vândut-o pretendenţilor moștenirii pe care-i ştii, şi aceştia apoi, în învoire cu mine, au nimicit hârtiile...

Wilson sări în sus ca muşcat de şarpe — Spui că hârtiile, — actele mele de proprietate sunt nimicite? exclamă el răguşit, cu o expresie de spaimă în ochi.

— Lasă-mă să-ţi povestesc liniştit cazul meu, întâmpină Barclay rece, şi numai o uşoară svâcnire ironică în colţul buzelor trăda satisfacţia lui pentru efectul ce produsese. Am căpătat o mică sumă în mână şi asigurarea în scris că mi se va plăti o sumă mult mai însemnată în ziua în care ceilalţi vor fi puşi în posesiunea moşiei. Suma aceasta, trebuia să-mi ajute să obţin adevărata practică de advocat, ceeace nu-mi fusese până atunci cu putinţă din cauza sărăciei. Strălucitele mele cunoştinţi în afaceri de terenuri mi-ar fi adus apoi aici în Minnesota venituri mari.

In loc de suma făgăduită însă primii în curând o scrisoare plină de batjocură, în care eram prevenit, că în caz că voi crâcni un cuvânt de actele distruse, voi face cunoştinţă cu justiţia criminală... Vezi dar, Sir, cât de lesne mi s'ar putea întâmpla la fel şi cu recompensa ce o promiţi d-ta. Răspunde mai bine pur şi simplu la întrebarea mea: cât socoteşti că i s'ar fi cuvenit

scriitorului care ți-a limpezit atunci proprietatea?

Pe chipul lui Wilson licărea pe rând când speranță când îndoială și neîncredere. — Ceeace meritase la alții lucrarea, trebue să merite în orice caz și la mine, spuse el însfârșit, în timp ce ochii îi atârnau cu încordare pe chipul lui Wilson.

Acesta aprobă liniștit. — Aș fi avut de primit cinci mii de dolari, întâmpină el.

— Și eu aș fi dispus să le plătesc, deîndată ce aș fi pus în putință să le plătesc, fu răspunsul repede al lui Wilson.

Ochii lui Barclay se îndreptară spre mine. Mister Wilson, pentru ca să fii deplin liniștit ia revolverul meu, care trage bine, și lasă pe tânărul deacolo să se dea puțin deoparte, spuse el pe ton de afaceri. Trebue să încheiăm convenția noastră în formă perfect legală, și pentru asta ne trebue un notar, care întâmplător șade la câțiva pași de-aici, precum și doi martori. Dar vezi că blocada ușei melc de către tânărul cu arma ar putea fi greșit înțeleasă de ei, adăugă el, din nou ironic.

— Dar spuseși doar hotărît adineauri, obiectă bătrânul cu sprâncenele din nou încruntate de neîncredere, că actele de care e vorba, ar fi fost distruse!

— Așa și e; adică actele pe care le-am predat posesorilor de acum ai moșiei d-tale. Il ții chiar de așa copil pe Barclay, ca într'o asemenea chestie, să nu procedeze cu cea mai deplină prudență? Originalele titlurilor

d-tale de posesiune sunt în cea mai bună păstrare; ceeace s'a nimicit au fost numai niște copii perfect reușite.

Duse două degete la gură. Trei șuerături ascuțite răsunară una după alta, iar eu, ascultând de un semn repede din ochi al fermierului, care puse dreapta lui pe revolverul lui Barclay, mă retrăsei dela intrare în umbra de-afară a colibei. După nicio jumătate de minut răsună o altă fluerătură înceată din tufișe, semnul de prevenire ce ni-l da călăuza, semn devenit acum firește nefolositor. După alte câteva secunde săriră trei indivizi sdrențăroși din umbra pădurii, codindu-se o clipă, dar năpustindu-se apoi cu atât mai năvalnic prin ușa deschisă.

Când îmi reluai prudent postul meu de mai nainte, văzui felinarul atârnat de un cui din grinda tavanului jos; în fața lăzii însă și îngenunchiase unul din tipii intrați și așternea în scris un contract după dictarea lui Barclay. Era în orice caz cel mai ciudat act de notariat la care asistasem în Statele-Unite; repeziciunea cu care se executa, trăda că asemenea învoeli trebue să se mai fi încheiat adesea în locul acesta.

Prin convenția ce se scria, Wilson adevera că stabilea de bună voie lui Barclay, pentru lucrări făcute, un onorariu de cinci mii de dolari și se lega să-l plătească în termen de trei luni dela data convenției, fără nicio obiecțiune viitoare și să suporte cheltuelile conveției de față.

Urmară după aceea iscăliturile părților

cât și ale martorilor; apăsarea unei bucăți de lemn adăugă impresia necesară a pecetei notariatului.

Când „notarul vru să predea lui Barclay actul, Wilson sări și apucă hârtia: — Stai, Sir, mai întâi trebue să se facă predarea actelor pentru care se asigură în convenție plata!

Cea mai crâncenă încordare era în figura lui pe care nu o văzusem încă niciodată așa de palidă. In mutra lui Barclay rânji din nou ironia dela început. Eu ridicai arma, cuprins de teama subită că toată convenția era numai o comedie pentru acoperirea unei uneltiri mișelești. Puteam trage două focuri și, în orice caz, speram să fac bătrânului loc pentru apărarea lui proprie.

— N'avea grijă, Mister Wilson, suntem aici oameni de cuvânt, cum te-ai și încredințat poate singur din experiență, spuse Barclay cu zâmbetul său neplăcut. Dar pe cât de adevărat este că-ți voi înmâna chiar acum actele cele bune ca să-ți recapeți avutul d-tale, pe atât de adevărat este și că cea mai mică codire în îndeplinirea obligațiilor de plată ce ți-ai luat, va fi răzbunată împotriva d-tale și a cui ți-e mai drag. Mai e de regulat un mărunțiș. Cheltuelile pentru notar și martori fac o sută de dolari, și aștept tăm să le ici asupra d-tale.

— Fă-mă întâi să văd și să pipăi, Sir, pentru ce sunt toate astea, și atunci îți voi răspunde, întâmpină Wilson întunecat.

Barclay aruncă o căutătură încruntată a-

supra complicilor lui, ca și cum se temea să scoată la iveală, sub ochii lor, hârtiile prețioase; în clipa următoare însă privirea îi căzu asupra mea, și păru a se liniști. Din dosul patului său scoase un cuțit lung de vânătoare, deschise cu o tăicură repede căpătâiul saltelei sale, și se ivi un ghiozdan vechi de piele cu o curea. Il deschise cu luare aminte și predete bătrânului un pachețel de acte legate cu o sforă, spunând ironic: — Ei, acu vezi și pipăie, Sir!

Wilson le apucă nespus de agitat, se repezi lângă felinar și supuse fiecare foaie unei examinări amănunțite; apoi însă pieptul i se ridică respirând adânc și lung, apoi fața lui arsă se îmbujoră.

— Și dacă mi-ar fi cu putință să număr cele o sută de dolari așa zise cheltueli, spuse el, ridicând ochii, pot căpăta asigurarea că voi ajunge nestingherit acasă și că voi putea să-mi aranjez nesupărat plecarea ?

— Noi nu supărăm pe nimeni, care intră în legături de afaceri cu noi, întâmpină Barclay, în orice caz primește cuvântul meu și al acestor oameni cinstiți.

— Dăm cuvântul nostru de cinste în privința asta! rostiră deodată cele trei glasuri în timp ce „notar și martori" urmăreau lacomi fiecare mișcare a mânii fermicrului.

Acesta, trecându-și acum arma sub braț, își băgă mâna sub vestă și scoase o pungă legată de un șnur, o goli și numără zece monede de aur pe ladă. Dar abia întinse „notarul" o mână spre ele, că și ceilalți doi

tovarăși ai lui se năpustiră ca niște ulii asupră-i, iar Barclay, uitându-și boala, sări și el cu o înjurătură din pat.

Scena care urmă n'aș putea-o totuși raporta, căci Wilson și ajunsese la ușă trăgându-mă și pe mine spre tufișe, cu vorbele: „Cu ăștia am lichidat-o!

O dublă șuerătură înceată ne urmă, și recunoscurăm semnalul vecinului de treabă; dar nu ne oprirăm până ce pădurea nu nu acoperise deplin. El ne urmă și grăbirăm, fără o vorbă, acasă. Wilson par'că nici nu era lângă noi, plutea în niște gânduri trandafirii care-i aduceau un zâmbet luminat, fericit pe chip.

Apropierea noastră fusese observată de cei de acasă. Sven Hanson deschidea ușa cu zece întrebări pe chip, iar ochii lui Betsy ne priveau, cu un amestec de emoție și de mulțumire strălucitoare pentru întoarcerea noastră, din acelaș loc unde stătuse când pornisem.

Wilson alergă la ea, o sărută și spuse: „Vor fi toate iarăș bine, fată dragă. Acum repede la mama; dacă-i mai poate ajuta vreo doctorie, i-o aduc eu acuma!

Luă lampa de pe butoaie și trecu cu fata în dos, pe când călăuza noastră își luase liniștit un scaun, așezându-se lângă cocoșat, care-i strângea mâna călduros.

Domni apoi o scurtă tăcere mortală, până ce se auzi deodată o isbucnire de plâns a Betsy-i: — Prea trâziu, tată, hohotea ea, prea târziu, — a murit sărmana!

!).

Era în seara zilei următoare şi după un şir de ore amare. La marginea pădurii, umbrită de doi stejari uriaşi, dormea acum sub o movilă de pământ şi muşchi aceea care nu mai putuse privi fericirea recâştigată!

După înmormântare Wilson mai rămase multă vreme afară, de vorbă în consfătuire înceată cu fata pe un buştean, pe când Jim îngrijea de animale pălăvrind cu vecinul care îndrăgise proverbele lui.

Eu mă retrăsesem tocmai în casă spre a fi puţin singur cu gândurile mele, când auzii pe bătrân venind după mine.

— Şezi niţel colea cu mine, spuse el trăgând un scaun; răposata şi-o căpăta dreptul ei, şi viaţa vine iar în faţa noastră să-şi puie problemele ei grabnice şi de neînlăturat.

Ai luat parte inimoasă la întâmplările de ieri, urmă călduros Wilson, iar însemnătatea acestora trebuie să ţi se fi lămurit deplin din povestirea mea de mainainte. Nu mai e nevoie decât să-mi prezint actele recăpătate dela Barclay, ca să fiu repus în cel mai scurt timp în posesiunea averii mele, iar pedealtă parte n'aş vrea să mă mai las nici douăzecişi patru de ceasuri la buna graţie a rechinilor de uscat de pe-aici. Cum te preţucesc, Mister Larsen, ştii doar. şi cred că nu greşesc când presupun că şi d-ta numai într'o disperare extremă ai luat hotărîrea să emigrezi încoace. Nu mai voesc să vorbesc acum din nou de recunoştinţa ce ţi-o datorez, dar îţi fac propunerea, să pleci împreună cu noi şi să-mi laşi în seama mea să-ţi întemeiez o independenţă. Bate mâna, Sir! Pentru camaradul d-tale se va găsi deasemenea ceva de temei.

Moşia mea e, slavă Domnului, aşa de mare, că ne poate nutri din belşug pe toţi. Şi crede-mă că e pentru mine o datorie de inimă să te smulg pustietăţii de-aici.

Imi întindea mâna, iar în mine timp de câteva secunde se învălmăşeau simţimintele potrivnice de păreau că au să-mi spargă pieptul. Vedeam înaintea mea un' viitor care punea capăt tuturor luptelor mele pentru o viaţă suportabilă. Şi totuşi ştiam în acceaşi clipă deasemenea că nu trebuia să primesc. Imi sta în faţa ochilor, ca evocată de o lovitură magică, imaginea lui Betsy în toată strălucirea situaţiei ei recâştigate, sărbătorită de o lume de tineri bo-

gați. In acelaș timp eu, căpătuit în vreun fel de amabilitatea bătrânului, aveam să trebuesc să stau deoparte, în lupte sufletești abia cu putință de ascuns. Și simțeam cu tăria convingerii că numai departe în lumea largă, unde vederea ei să nu-mi reînoiască mereu chinul, aș putea spera să-mi redobândesc liniștea. Toate aceste gânduri trecuseră prin mintea mea în câteva secunde doar, și când lăsai încet mâinile mele în ale bătrânului, și hotărîrea mea era gata.

— Imi dovedești atâta prietenie, Sir, răspunsei eu cu cea mai mare liniște sufletească, încât mă gândesc cu durere la schimbarea pe care o va produce în existența noastră plecarea dv. Căci, Mister Wilson, sunt hotărît să nu părăsesc calea pe care am luat-o când am pornit să-mi clădesc prin muncă o situație independentă.

— Dă-mi voie să vorbesc un moment, urmai eu grăbit, când el mă întrerupse, uimit și dezaprobator, știu că d-ta îmi vrei numai binele, dar principiul meu e să nu depind de binefacerile nimănui și să nu mă bizui în viață decât pe munca mea.

— Dar fi serios, omule! Cine vorbește de binefaceri? Ce știi d-ta ce planuri am eu în privința d-tale? îmi tăiă el vorba. Mie însă mi se făcu frică să nu scoată la iveală prin insistențele lui care era motivul împotrivirii mele nemotivate de a merge cu el.

— Te-am rugat, Sir, să-mi dai voie să vorbesc, îl întrerupsei eu, și ca să nu fiu

vorbă-lungă, aș vrea să te 'ntreb: Socoți că-mi datorezi recunoștință?

— Da! spuse el dând din cap și privindu-mă atent.

— Atunci, achită-ți datoria de recunoștință nemai insistând. Lasă-mă cu soarta mea, fie bună fie rea. Asta ți-o fi părând poate ciudat, Mr. Wilson, dar crede-mă că e lucrul cel mai bun pentru mine să ne despărțim tot atât de repede cum ne-am întâlnit.

Bătrânul tăcu câteva clipe, apoi clătină din cap și se ridică. — Nu te 'nțeleg, Sir, spuse el, dar nu e obiceiul meu să silesc oamenii să facă lucruri pe care nu le vor. Iți mărturisesc că mi-ai distrus un plan la care țineam mult, dar — despre asta om mai vorbi altădată!

Eși, vădit nemulțumit, din casă. Iar eu îmi luai fața 'ntre mâini și singur nu știam dacă trebuia să-mi pară bine sau să las frâu liber aleanului ce voia să mă copleșească.

Ședeam așa, străduindu-mă în zadar să-mi recapăt stăpânirea de sine, când pe umărul meu se lăsă o mână ușoară. Tresării și ridicai ochii, care întâlniră pe ai lui Betsy, care mă priveau mari și pătrunzători.

In clipa următoare eram în picioare, căutând să mă stăpânesc cu orice preț. Mâna ei alunecase depe umărul meu, dar privirea ei tot mai tremura într'a mea.

— Tata zice că vrei să rămâi, aici Mister

Larsen, şi că nu te-a putut face să-ţi schimbi hotărîrea; adevărat? începu ea.

— Adevărat, Miss Wilson! răspunei eu, punând în privirea mea tot sufletul meu.

— Dar mie ai să-mi spui de ce ai luat această hotărîre, nu-i aşa? spuse ea, cu o voce care tremura puţin. Am început să te cunosc mai bine, Sir. Am aflat dela tata povestea tinereţii d-tale şi ştiu că singur, şi d-ta ai s'o poţi duce aici tot atât de puţin. ca şi mine. Iţi distrugi viitorul aici, Mister Larsen!

Dădui din cap; nu mă mai gândeam să ascund ceeace simţeam. — Poate că într'adevăr îmi distrug viitorul, Miss Betsy, dar cu toate acestea tot o să fie mai bine pentru mine decât... Dar mai bine nu mă mai întreba mai mult, poate şi aşa am vorbit mai mult decât trebuia.

Faţa ei se împurpurase brusc, dar ochii nu-i plecă. — Şi dacă în ciuda tuturor enigmelor d-tale, ţi-aş cere eu să mergi cu noi? spuse ea căutând zadarnic să-şi ascundă emoţia, dacă ţi-aş răspunde că acela ce a împărţit cu noi nenorocirea poate împărţi şi fericirea?

— Miss Betsy, pentru Dumnezeu, nu ştii ce spui!

Ii strângeam mâna fără să ştiu şi mă uitam în ochii ei în care par'că începeau să tremure lacrimi şi — biruind prudenţa şi raţiunea, îşi deschise drum în mine presimţirea unei fericiri nemărginite.

— Betsy! strigai eu, și în clipa următoare, ea era la pieptul meu.

— Knut, dacă nu vii cu noi, mie-mi distrugi viitorul, hohoti ea, în timp ce eu în furtuna simțămintelor ce tălăzuiau în mine, o țineam strâns îmbrățișată. In curând însă ea ridică din nou capul, îmi zâmbi printre lacrimi și spuse: - Acum vino să-l liniștim pe tata!

Nu departe de casă stăteau laolaltă Wilson, Hanson, Jim și „vecinul", și Wilson își scotea mereu pălăria ca să-și răcorească năduful. — Acum nu-mi mai rămâne decât să mă hotărăsc să rămân și cu aici. Atunci vom fi măcar toți laolaltă! îi auzii eu vocea.

— Ba nu, tăticule, merge cu noi, strigă Betsy. Mă ținea strâns de mână, ca și cum ar fi vrut s'arate tuturor că era gata să-și lege soarta de a mea.

Chipul îngândurat al lui Wilson luă o expresie de complectă uluială când aruncă prima privire asupră-ne.

Jim întoarse repede capul într'altă parte și zâmbi posomorît.

— Așa mai zic și cu, spuse bătrânul pe un ton pe jumătate serios, pe jumătate glumeț; vasăzică, am cuvântul d-tale că nu ne lași să plecăm singuri; atunci nici camaradul d-tale n'o să mai aibă ce obiecta. Tu, Jim, ce ai de gând?

— Eu rămân aici, cum am spus, răspunse cocoșatul ridicând încet ochii. Am să mă

întovărășesc cu vecinul și am s'o scot destul de bine la capăt. Unde nu-s oameni, e și cocoșatul bun la ceva, și nu trebue să se teamă că orice om care are și el colo doi umeri drepți, o să-l dea la o parte. In treacăt fie zis, atunci nici soră-mea n'o să mai fie așa de singură în mormântul ei.

Când oi avea nevoie de ceva vere Wilson, ți-oi da de știre. Și cred că știi că tot ce e al meu, va fi cândva al copiilor sorei mele!

Și luând de braț pe colonist, se îndreptă spre casă.

10.

Mai am de spus doar câteva cuvinte. Vitele cornute, toate proviziile și uneltele fură predate în aceeaș seară lui Jim.

In dimineața următoare, toți cei ce plecam, porniram cu caii și cu carul cel mic, sub conducerea vecinului, pe drumul relativ scurt spre St. Paul, ca de aci să facem drumul spre Kentucky cu unul din vapoarele depe Mississipi.

Azi când scriu acestea pentru copiii mei, spre aducere-aminte, de mult s'au dus zilele de trudă și suferință. Grija moșiei o împart cu bătrânul Wilson, care după o scurtă revizuire a procesului fusese pus fără greutate în posesia moșiei.

Betsy e de mult soția mea, iar Hanson și

soția lui au și cu un „farm", înjghebat cu ajutorul lui Wilson.

Dela Jim însă, am primit o singură dată veşti: îndată după sosirea noastră acasă. Ne-a scris prin posta St. Paul, trăia mulțumit și că Barclay fusese omorît într'o gâlceavă cu tovarășii lui de tâlhării. Nu se mai ivi nimeni să pretindă achitarea datoriei lui Wilson către acesta.

Și adesea, când stau în câte o seară lungă cu Betsy și cu bătrânul, ne gândim la împrejurările ciudate care ne-au legat în lupta pentru întemeierea unei gospodării în Vestul sălbatic.

— SFÂRȘIT —

Nou! **A apărut**

Publicațiune periodică. — Apare la 15 zile fiecărei luni

AVENTURA

ROMANE DE ACȚIUNE și PASIUNE

HARRY BROWN

STAFIA EPAVEI

MISTER ȘI TEROARE
ACȚIUNE ȘI CURAJ
palpită în desfășurarea
acestor ciudate aventuri!

3 Lei — **112 pagini.**
La chioșcuri, librari și în căr

NOU ! CEREȚI

Publicațiune periodică. — Apare la 1 ale fiecărei luni

Un vârtej de lupte, enigme și surprize. Un roman într'adevăr palpitant care nu-și desmintе titlul de senzație !

15 LEI, 230 pagini. — La chioșcari, librarii și cări

PALPITANT! A apărut

Publicatiune periodică. — Apare la 15 ale fiecărei luni

AVENTURA

ROMANE DE ACTIUNE si PASIUNE

F. ASTOR

REGELE ARGINTULUI *din* NEVADA

La harţă cumplită cu aventurierii lui Black Bart, gangsterul-nălucă şi spaima transporturilor moderne de argint din vestul sălbatic.

9 Lei 112 pag. La chioşcari, librari, gări.

Cereți ULTIMELE VOLUME APĂRUTE

în colecția „AVENTURA"

Publicațiune periodică — Apare la 15 ale fiecărei luni

No. 22 : MISTERIOASA EXPLOZIE DE PE „NICOBAR"
No. 23 : FUGARA
No. 24 : CĂPITANUL URAGAN
No. 25 : ȘEICUL FANTOMA
No. 26 : AVENTURILE COLONELULUI GERARD
No. 27 : IN ȚARA URIAȘILOR ROȘII
No. 28 : IN VÂRTEJUL MORȚII
No. 29 : PERLA FAKIRULUI
No. 30 : EXPERIENȚA D-RULUI WARD
No. 31 : SIDDARTA PRINȚ INDIAN
No. 32 : COMOARA IDOLULUI
No. 33 : ORAȘUL SCUFUNDAT
No. 34 : MUNTELE TRAGIC
No. 35 : IN IADUL VERDE
No. 36 : ZĂPEZI INSÂNGERATE
No. 37 : REGINA ORAȘULUI MORT
No. 38 : REGELE ARGINTULUI DIN NEVADA

APARE LA 15 ALE FIECĂREI LUNI UN NOU VOLUM

ULTIMUL VOLUM:

[redacted]

MISTER ȘI TEROARE
ACȚIUNE ȘI CURAJ
palpită în desfășurarea acestor ciudate aventuri!

[redacted]

Prețul 9 LEI + Timbrul Casei Scriitorilor 1 Leu = 10 LEI

Imprimeriile „Adevărul" S. A. București